

CANONES
TRIVM CON-
GREGATIONVM GE-
neralium Societatis Iesu.

AUCTORITATE TERTIAE
congregationis confecti.

CVM FACVLTA TE SV-
periorum excufi.

*Estas constituciones de los Padres &
la compañía, pertenecen a la Librería
del Convento de S. Pablo &
Burgos, en 7 de Octu-
bre de 1750.*

BVRGIS,
Apud Philippum Iuntam.

1574.

TRIVM CON
GRADATIONVM
in aliam Societate

AVTORITATE TERRAS
CVM FACILITATE SV

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

BARCIS
April 1874
1874

3

CANONES TRIVM
CONGREGATIONVM
generalium Societatis Iesu.

AUCTORITATE TER-
tia Congregationis generalis
confecti.

PRIMVS CANON.

Ex pri.
congr.
tit. 6.
decre.
48.

OMNIS probationis potius
propè Collegia, quàm prope Do-
mos professorum tenenda vide-
bantur Congregationi.

Circa
examé.
Cap. 1.
§. 4.

Ex. 2.
d. 19.

² Curetur ut in quavis prouincia Domus
aliqua probationis, vel coniuncta Collegio
(in habitatione tamè distincta vel separa-
ta) quàm cito commodè fieri poterit, insti-
tuatur; & biennio, ac benè probetur Noui-
tij, non litterarum, sed mortificationis, ac
profectus spiritualis studio vacando. In se-
cundo tamè anno possit à Prouincialibus, ex
commissione Generalis, circa studiũ dispen-
sari habita ratione personarũ, locorum, &
temporum, prout in Domino expedire iudi-
cabitur. Nouitij verò nõ modo ad vota emit-
tenda non sunt hoc biennio instigandi, sed
si sponte emitterent, non sunt admittendi

Cap. 1.
§. 12.

A ij ad ea

4 CANONES TRIVM

ad ea renouanda cum aliis, qui bienniū ex-
pleuerunt, sed seorsum id faciant.

Ex 3. d. 29. ³ Actus ille, quo is, qui in Societatē admit- Cap. 4.
titur, promittit se post primum annū bona §. 2.
sua distributurum, nec votū est, nec solum
propositum, sed promissio simplex illa cōdi-
tione affecta, scilicet, si is perseuerauerit, et
superior illi iniunxerit, constitutio vero (vt
sonat) obseruanda est: praxis autem consti-
tutionis huius iudicio Præpositi Generalis
(qui maius Dei obsequium intuebitur) est
relinquenda.

Ex 2. d. 29. ⁴ Propter difficultatē quæ ingeri alicui pos Cap. 4.
set ex vltima parte tertij paragraphi capituli §. 3.
quarti examinis, vbi consulendi præscribū-
tur aliqui ob distributionē bonorum in co-
gnatos &c. non censemus immutandā esse
illam cōstitutionem, sed occurrendum scan-
dalis, & sinisteris opinionibus, si quæ ortæ
sint, vel oriri possint propter rei ignorantia,
vel executionis praxim. Id verò diligenter
curabit Præpositus Generalis.

Ex pri. ti. 6. d. 61. ⁵ Nostri qui ante ingressum in Societatē ha Cap. 4.
bebant beneficia, non cogantur ea relinque §. 5.
re ante professionem, nisi iubente Generali
Commissario, vel Prouinciali post primum
annum probationis.

6 *Decretū est, ut nomen illud honorificum, id est Don, ubi est insigne nobilitatis secularis, de societate nostra omnino tollatur.* Cap. 4.
§. 7.

7 *Si qui è nostris ad Carthusiense ordinē transfirent, & redire ad Societatem denuo vellent, non tenetur Societas ex ratione sui instituti eos recipere.* Cap. 4.
§. 42.
Circa
1. par.
cōstit.
Proc.

8 *Solus Præpositus Generalis auctoritatem habet regulas condendi, & alij eam duntaxat, quam ab ipso acceperint; & cum ea si quid ordinabunt, transmittant Præposito, ut id examinet, & si videat expedire confirmet.* §. 1.

9 *Regulæ quæ incipiunt, Summa sapientia, examinentur, & emendentur à nostro Patre Generali cum Assistentibus, si qua emendatione opus esset, habita ratione decreti septuagesimi sexti secundæ Congregationis quantum fieri possit; & emendatæ nomine Congregationis ab omnibus obseruandæ promulgentur. Reliquæ verò & examinentur, & quoad eius fieri poterit breuiores fiant, verum earum ratio habeatur, quas certò constiterit esse à Reuerendo Patre nostro Ignatio editas, si temporari consentaneæ, & bono vniuersali vtilis esse censebuntur: præcipuè verò regulæ of-*

6 CANONES TRIVM
ficioꝝ, Prouincialis, Reſtoris, alioꝝ
etiam officialium examinentur, & contra
hantur.

10
Ex 1. ti.
2. d. 1. Constitutiones firmæ, ac ratæ habendæ, et
etiam obſeruandæ ſunt, prout in exemplari
originali Patris noſtri Ignatij habentur.

11
Ex 3. d.
33. Nullo modo expungendæ ſunt conſtitu-
tiones, quæ ratione temporũ, vel alias ob cau-
ſas in praxi non ſunt, ſed potius oportet vt
inuiolatæ permaneant, vt quales à ſanctæ
memoriæ Reuerendo Patre noſtro Ignatio
acceptæ ſunt, tales identidẽ ad poſteros traſ-
mittantur. Notandum tamen erit aliqua ra-
tione quod non obſeruandum congregatio-
nes generales iudicauerint.

12
Ex 3. d.
41. 54. Secunda conſtitutionũ editio, quæ decla-
rationes habet cũ conſtitutionibus coniun-
ctas, deinceps pro cõmuni, & vulgata ha-
beatur in Societate, ſaltẽ donec ſequens fu-
tura congregatio aliud ſtatuert.

13
Ex 1. ti.
6. d. 50. Seculares qui emittũt vota in ordine mili- Cap. 3.
tari vocato Chriſti poſſint ad Societatem no §. 5.
ſtram admitti, licet credatur non emiſſuros
profeſſionem apud nos.

14
Ex 1. ti.
6. d. 20. In benedictione menſæ & actione gra- Circa
3. par.
cõſtit.
Cap. 1.
§. 5.
tiarum ſequamur uſum Romanum cõmun-
nem, & id in Reſectorio; nam in priuata
menſa

mensa antiqua consuetudo retineri potest: & non sedendo, sed stando, benedictio, & gratiarum actio fiat.

Ex 2. d. 15
28. Circa distributionem bonorum ex pa- Cap. 1.
trimoniis fratrum nostrorum prouenien- §. 9.
tium, qui ea in subsidium Societatis dare cupientes Præpositi Generalis iudicio dispensationem relinquunt, probatur; quod idem Pater Præpositus sensit, ut scilicet seruetur cōstitutio primi capituli tertiæ partis, expressè mentione facta illorū verborum, quæ in eadē prouincia distributionem faciendam insinuant. Et ea, quæ continetur quarto capite examinis, de dispositione bonorū, ita intelligenda sunt, ut instructio quædam generalis sit, & lex, qua nostri debeant bona sua in veros Pauperes distribuere, pro deuotione tamen sua. Quæ verò in tertia parte, capite primo, paragrapho nono continetur, intelligatur in particulari de illis bonis, quæ fratres in beneficiū Societatis, siue in particulari, siue in generali distribuere ex sua deuotione volunt: in quo casu si Rectores et Prouinciales, iuxta declarationem eiusdē loci illis representent, perfectius esse, ut bona sua dispositioni Præpositi Generalis relinquunt, tunc declaratum est; ut hæc bona

8 CANONES TRIVM

in eadem Prouincia tantum & nō alibi Pater Generalis debeat distribuere. Et ad hanc legem, & intellectum, quæ in nona parte, capite tertio, numero sexto habentur, interpretanda sunt, si quo pacto de nostris fratribus intelligi possunt. Quod si aliquis imperfectionē secutus particulari alicui Societatis nostræ loco extra Prouinciam applicare sua bona velit, proponendum erit illi, ut dispositioni Præpositi Generalis relinquat, qui ea distribuet iuxta formã superius præscriptam, aliàs ea bona à Societate nostra non admittantur, sed ea teneatur ipse in veros Christi pauperes extra Societatem dispēsa re: si vero ea alicui Collegio intra Prouinciã assignauerit, sit in manu Præpositi Generalis potestas probandi eam applicationem, vel improbandi. Atque in hunc modum Cōstitutiones hæc posthac conciliandæ, intelligendæ, atque obseruandæ sunt.

¹⁶
 Ex 3. d.
 26. *Eadem Prouincia, in qua primo capite tertie partis constitutionum distribuenda esse dicuntur bona nostrorum, quæ illi Societati dare volunt intelligenda est, in qua sunt ipsa bona; non autem, in qua quis Societate ingreditur, aut versatur, aut alibi. Sumitur autem Prouinciæ nomen more Societatis, prout*

prout scilicet vni Præposito Prouinciali subest. Quod si in eadē Prouincia sint plura dominia diuersis Principibus subiecta, seruetur eadem Constitutio, vt scilicet in transferendis huiusmodi bonis ex vno dominio in aliud eiusdem Prouinciæ, habeatur ratio Regū, Principum, ac aliorum Potētatum, ne illis causa vlla offensionis detur, sed omnia ad Dei gloriam cedant. Præter hæc autem, si quæ aliæ difficultates oriētur, eas prudētia, & auctoritas Præpositi Generalis submoueat.

Ex 3. d. 61. 17 Quāquam nostris, qui de bonis suis disposituri sunt liceat pactiones cū suis parētibus, & quibuscunque aliis de legitima parte, & aliis bonis ad se pertinentibus inire: admonēdi tamē sunt illi prius Societatem ipsam ad ea bona nullum ius habere. Sed nec pactiones huiusmodi fiāt, nisi prius Generalis Præpositus informetur de conditione disponentis, & de re tota, vt vniuersa huius rei praxis ex ipsius iudicio exerceatur.

Ex 2. d. 79. 18 Casus reseruati, qui à Reuerendo patre nostro Laynez editi sunt, retineantur, declaratio verò & ampliatio, vel restrictio casuum spectat ad Reuerendum Patrem Generalem.

Cap. I.
§. II.

10 CANONES TRIVM

19 *Regula illa de separata mēsa Superiorū,* Cap. 2.
 Ex 3. d. *de qua in prima cōgregatione facta fuit mē* §. 2.
 60. *tio, de cetero vim nō obtineat; per hoc tamē*
non excluditur antiqua illa cōsuetudo à Pa-
tribus Generalibus cum ratione observata,
tam in sua mensa, quàm ut etiam cum aliis
ex causa dispēsetur, prout in Domino ma-
gis expedire existimauerit ipse Reuerēdus
Pater Generalis.

20 *In singulis provinciis, ubi, & quādo cōmo* Circa
 Ex 2. d. *dē fieri poterit curetur saltem vnū institui* par.
 13. *Seminariū Societatis perfectum ad formā* const.
dos professores, & alios operarios vineæ Proc.
Christi in humanioribus litteris, Philoso- §. 1.
phia, & Theologia, ut toti Prouinciæ postea
sufficiāt; sed ubi nostri docendi munus obi-
turi sunt, paulatim, non præpropere huic ne-
gocio promouendo dent operam.

21 *Habeātur amici, qui protectionem susci-* Cap. 1.
 Ex 1. ti. *piāt Collegiorū, sed nomina iuridica, quæ iu-* §. 3.
 6. d. 33. *risdictionē dicant, vitāda sunt, ne aliquādo*
plus satis sibi sumant huiusmodi homines.

22 *Exequiæ celebrari possunt in Ecclesiis no-*
 Ex 1. ti. *stris in morte Principum, Fūdatorū, vel de*
 6. d. 41. *Societate benemeritorū, quando pro eis hu-*
iusmodi exequiæ publicæ fieri solēt per Ec-
clesias ciuitatū, & id nostro modo simplici,
absque

absque pōpa pheretri cū facibus, & hoc non quasi ex Constitutione obseruetur, sed ex permissione Præpositi fieri possit.

23
 Ex 1. ti.
 6. 42. Cōcedēda est sepultura in nostris ecclesiis iis, qui Collegiorū nostrorū Fundatores extiterūt, vel foundationes iuuerūt, Principibus etiā, & Prælati, qui id voluerint: aliis autē personis etiam benemeritis, non est id sine facultate Præpositi Generalis concedendū: quicumque tamen illi fuerint, non videntur ea officia pro eis publicè dicēda, quæ pro nostris fratribus defunctis dicere solemus, & obseruetur ne cuiquam præiudicium fiat in huiusmodi sepulturis, & vt nullus nostrum sponte se offerat ad eam licentiā petendam, & ne ius sepulturæ posteris eorum, qui ibidem sepeliuntur, acquirant.

24
 Ex 2. d.
 II.
 Ex 3. d.
 30. Adhibeatur in posterū moderatio in multitudine Collegiorū admittenda, rogatq; Patrem Præpositum Generalem Congregatio, & serio commendat, vt potius applicet animū ad roboranda, & ad perfectionē adducenda Collegia iam admissa, quàm ad noua admittenda. Etsi quæ ex iis, quæ offeruntur, admittenda existimaret, eiusmodi sint, vt ad cōmune bonum Ecclesiæ Dei magnum momentū habitura videantur; & quoad e-

Cap. 2.
 §. I.

12 CANONES TRIUM

ius fieri possit ita dotata, vel eā rerum vitæ necessariorum cōmoditatem habētia, vt nō tantum operarij sustentari possint, sed & is etiā numerus scholasticorum iuxta formulam datam pro accipiendis collegiis à Reuerendo Patre nostro Magistro Laynez, qui pro Seminario sit eidem Collegio futurus ad sui cōseruationem. Nec admittantur, licet hęc omnia suppeterent, si non haberet Societas Rēctores, ac magistros, & demū operarios in vita, et doctrina idoneos, vt huic muneris posse satisfacere, auditis assistentiū sententiis iudicaret, & quidem sine aliorū collegiorum detrimento.

25
Ex 2. d.
90.

Si qua Collegia sint hactenus absq; sufficienti dotatione fundata, in quibus nec nostri legāt, nec scholasticos alant, poterūt tamē illa hac ratione retineri, si ex fructibus vide licet eorū per publicam aliquam personam cōseruatis detur opera, vt plenè fundentur, quemadmodū de Collegio Maioricensi potest dici. Nostri tamē interim bonis illis non vtantur, sed ex eleemosynis viuāt, ac simul dent operam, vt prædicta Collegia sufficienter etiam aliunde dotentur.

Cap. 2.
§. 2.

26
Ex 3. d.
67.

Collegia, in quibus propria Collegiorum munia non exercentur, vel quia inchoata

qui

quidem, sed non plenè constituta sunt, vel quia edificandi necessitas nõ patitur nostros legere, nec scholasticos illic ali, Præpositus Generalis iudicabit, an, & quamdiu ex elemosynis, vel ex redditibus viuere debeãt, & faciet quod in Domino expedire iudicauerit.

27 Quod ad vnionem beneficiorum, quæ cu- Cap. 2.
ram animarum habent, pertinet, diffinitũ §. 4.
Ex 2. d. 78. est, vt in futurum non admittantur.

28 Non expedit vt Capellaniæ, quibus inser-
uiunt clerici seculares, quos nostri possint
Ex 1. ti. 6. d. 55. eligere, in nostris Ecclesiis erigantur.

29 Modus imponendus est edificiis Domo- Cap. 2.
rum, & Collegiorum nostrorum, vt sint ad §. 5.
Ex 1. ti. 6. d. 34. habitandum, & officia nostra exercẽdum
vtilia, sana, & fortia, in quibus tamen pau-
pertatis memores videamur, vnde nec sum-
ptuosa sint, nec curiosa. De Ecclesiis tamen
nihil dictum est.

30 Ad Reuerendum Patrem Generalem re-
ferenda videtur forma, ac modus edificio-
rum nostrorum construendorum, vt ille iu-
Ex 2. d. 103. xta decretum actõrum posteriorum præte-
rita congregationis, quod sibi in Domino vi-
sum fuerit statuatur.

31 Procuratorem, qui negocia agit cum ex-
ternis,

14 CANONES TRIUM

Ex 2. d. 101. ternis, vel Romæ, vel alibi, alere debent ij, quorū negocia agit. Prouinciales verò Commissarios, Generalē etiam ipsum alet ea Domus, vel Collegiū, vbi erūt: quibus quādo in itinere fuerint expēsas facient ij, quibus erit bono illud iter, si tamē pro Societatis gubernatione, vel negociis iter faciunt.

32
Ex 2. d. 102. Pro Sollicitatore, pro Aduocato, pro Procuratore, & aliis officialibus externis, si quid præterea ad actionē, vel expeditionē alicuius negocij, vel litterarum Apostolicarum, vel Regiarum, & huiusmodi aliarum expendetur ab aliis, id soluere debent ij, in quorum gratiam illud fuerit expensum.

33
Ex 3. d. 27. Tā intelligentia, quā praxis constitutio nis illius secundi capituli quartæ partis, paragrapho sexto, in qua dicitur, nec eleemosynas, nec dona vlla admittēda esse in iis Collegiis, quæ duodecim scholasticos præter Preceptores ex propriis redditibus alere possūt, exigenda est ad finē ædificationis, & arbitrio Patris Generalis relinquitur, vt habitatione huius finis, & Constitutionis vsum præscribat, & eandem interpretetur, & si opus esset, in ea dispenset. Cap. 2. §. 6.

34
Ex 2. d. 39. can. Decretū est ne plures in Collegiis teneantur, quā ali possint, siue ex redditibus, siue

ex eleemosynis consuetis alendi sint.

35
 Ex 2. d.
 13. Seminaria Episcoporum gubernanda ne admittantur: si tamē fundatio perpetua, & insignis eorum ita fieret, ut simul etiā coniunctū Collegium nostrū valde promoueretur, vel de nouo institueretur, & abundaret Societas operariis idoneis, & libera eidē gubernatio cōmitteretur, possint ex dispensatione Præpositi Generalis, & non aliter admitti. non dentur tamē huiusmodi Seminariis separati præceptores, ab iis, qui in scholis nostris pro Societatis nostræ instituto prælegunt.

Cap. 3.
 §. 4.

36
 Ex 1. ti.
 6. d. 18. Circa tempus orationi impendendū cōstitutū est, ut seruentur constitutiones, & nihil aliud certi præscribendum, sed quod ad Nouitios attinet, decernitur, ut orent ultra horam, ut constitutiones innuunt, & nō obligentur ordinarie ad duas horas, posse tamen cum particularibus augeri, vel minui per Superiorem hoc tempus. Quod ad Professos attinet, si non facerēt iuxta mentem cōstitutionum, ut Superiores eos adiuent, & tēpus orationis prout videbitur, præscribāt. Coadiutorum autem temporalium cura peculiaris habeatur, & licet tempus orationis certū, aliter quam in constitutionibus quartæ partis capite quarto, non statuatur, epicheya

Cap. 4.
 §. 3. 4.

16 CANONES TRIVM

cheya tamen, quæ in scholasticis locum habet, vt scilicet possint superiores augere, vel minuere, vel commutare orationem, in his omnibus locum habebit.

37 *Præpositus Generalis possit augere tēpus orationis, quod in constitutionibus quartæ partis capite quarto præfigitur, prout expedire in Domino iudicauerit, habita ratione personarum, regionum, &c.*

38 *Simul nostri non orēt aliqua diei, vel noctis hora, quod de ordinaria oratione, nō de extraordinaria, quæ pro re nata publicè ad tempus institui potest, intelligitur.*

39 *Quamuis in constitutione capitis quarti quartæ partis designentur festa Paschæ, ac Natiuitatis Domini, quibus renouent vota scholastici, tamen cum colligi possit ex declaratione eius loci, potestatem esse in Superiore Reſtoris immediato, in aliquo particulari casu mutandi illa festa, facile interpretari possumus, in Generali Præposito esse facultatem in vniuersum illa festa mutandi, quod traditio vniuersalis à tēpore ipsius Patris nostri Ignatij, vsu, & consuetudine hæctenus corroborata confirmat.*

40 *Initio concionum semper salutetur Beata Virgo: siue proæmium præmittatur, siue*

non

non, superpelliceo autem utendum est inter concionandum; Stola verò iuxta patriæ morem adhibeatur, vel non. In lectionibus sacræ scripturæ, etiam ad populum, superpellicium non est adhibendum.

41 *Christiana doctrina canendo doceri potest: ubi ad maiorem ædificationem id fore observabitur.*

Ex 1.
cōg. ii.
6. d. 58.

42 *Rectores cū teneantur ex constitutione,* Cap. 10
§. 10.

Ex 2.
cong.
d. 84.

& declaratione decimi capituli quartæ partis doctrinam Christianã legere vel docere per quadraginta dies per se, vel per aliũ, expositum est, id debere præstari intra annum postquã officium Reçtoris inierint continẽter quadraginta diebus, vel interpollatim, primo quidem, quemadmodum doceri solẽt pueri, deinde etiam per conciones, si ita superior censuerit, præter illum annum eodẽ quidem nomine non tenebitur Reçtor, sed alio poterit communi, ut in quodam Decreto definitum est de professis, & Coadiutoribus formatis.

43 *Ex declaratione Ultima capituli decimi quartæ partis colligitur illas intelligi Cõstitutiones esse legẽdas quæ sunt propria, scholasticorum nostrorum: illæ verò cūm continẽatur in regulis scholasticorum fit, ut illæ*

Ex 2.
cong.
d. 85.

regulæ sint legendæ publicè bis aut ter singulis annis: eas autem curabit Pater Generalis si opus fuerit, emendandas.

44 *Cathedræ publicæ in Vniuersitatibus, aut* Cap. 13.
 Ex 1. *alibi cum ea disceptatione suffragiorum, et* §. 3.
 cōg. ti.
 6. d. 39. *oppositione, quæ solet fieri, non sunt admit-*
tendæ: si tamen sponte offerantur ab Vniuer-
sitatibus, aut Rectoribus earum, & gratis
prælegatur, nec quisquam se opponat, cum
quo sit disceptandum, admitti possent con-
sulto Generali.

45 *Proponi, & dari possent munuscula quæ-*
 Ex 1. *dã (quæ præmia vocant) scholasticis exter-*
 cōg. ti.
 6. d. 44. *nis, vt ea ratione inflāmentur ad studia litte-*
rarum, dummodo fratribus nostris ne den-
tur, nec externis nostro sumptu, & serue-
tur modus honestus, & religiosus.

46 *Reuerendus Pater noster Præpositus Gene* Cap. 14.
 Ex 3. *ralis commendatum magnopere habeat, vt* §. 3.
 cōg. d.
 72. *præceptores nostri, qui Aristotelem inter-*
pretatur, non nisi cū magno delectu inter-
pretes eos legāt, qui contra Christiana dog-
mata impiè scripserunt, & maximè ad ea
impugnāda, quæ Christianæ Veritati aduer-
santur, & ita Philosophiam interpretetur,
vt veræ Theologiæ scholasticæ, quam nobis
commendant Constitutiones, ancillari, &

subseruire faciant.

- 47 *Visum est non expedire, ut breues cursus* Cap. 15
Artium, vel Theologiæ instituantur, sed si §. 2.
quis in coadiutorem spirituales instituedus
erit, is humaniorū litterarū studio, & cōpē-
dio Dialectices contentus sit; quibus studiis
instructus casus conscientiæ audire potest.
- 48 *Non probatur ullū ad aliquam in nostris* Cap. 15
Vniuersitatibus facultatem esse promouen- §. 4.
dum, quam nostri non profiteantur.
- 49 *Quēadmodum hæctenus factū est in qui-*
busdā locis, ut nostri ita examinēt promouē-
dos ad ordines, aut curæ animarum verbo
Dei, vel cōfessionibus audiēdis præficiendos,
ut simul iudiciū ferant de illorū sufficiētia,
et admissiōe, ita de cætero ne fiat, quādoqui-
dem iudicamus nō esse cōsentaneum nostro
instituto. Quod si examinādi ministeriū ef-
fugere nulla ratione possimus, illud tamē re-
tineamus, ut iudiciū de admittēdis, vel non
admittendis non feramus, sed illud omnino
Prælati relinquamus. Possit tamē dispēsare
Reuerēdus Pater Generalis, ubi hoc vtile, et
expediens esse in Domino iudicauerit.
- 50 *Cōstitutio decimisexti capituli quartæ par* Cap. 16
tis pertinens ad correctionem externorum §. 5.
scholasticorū, ut iacet, est retinēda, & ser-

uanda, sicubi tamen necesse fuerit, poterit dispensare Præpositus Generalis.

51 *In scholis nostris cū Vniuersitatum curā* Cap. 17
§. 3.
 Ex 1. *suscipimus, eos etiā admittere debem⁹, qui à*
 cong. *Societate post emissã vota defecerūt, nisi ex*
 ti. 6. d. *admissione graue scandalum sequeretur, de*
 40. *quo iudex erit Præpositus Prouincialis; &*
vt rectius tunc huiusmodi homines exclu-
di possint impetranda esset facultas à Funda-
toribus.

52 *Quæ insignia ferre debent Doctores &* Cap. 17
§. 8.
 Ex 1. *Magistri de Societate in Vniuersitatibus, cū*
 cog. ti. *publicis actibus præsidet, pertinet ad Præpo-*
 6. d. 52. *situm Generale determinare, vt ipse Cõsti-*
tutiones Vniuersitatũ declaret. Non tamẽ
incõmodum videbatur, si nostri in his acti-
bus publicis portarent aliqua insignia, in pi-
leo præsertim, vt sunt fila illa serica, quæ po-
nuntur in medio pilei.

53 *Constitutiones quintæ partis circa profes-* Circa
5. par.
const.
Cap. 3.
§ 2.
 Ex 1. *siones emittendas seruandæ sunt nec cari-*
 cog. ti. *monie addendæ.*
 2. d. 22.

54 *Institutio puerorũ in doctrina Christiana* Cap. 3.
§ 3.
 Ex 1. *præter id quod ad probationes pertinet, val-*
 cog. ti. *de commendetur professis, vt hoc piũ opus*
 6. d. 59. *iuxta litterarũ Apostolicarum, & Consti-*
tutionum rationem exequatur. Pater quidẽ
nostr

noſter Ignatius iniunxit ſingulis profeſſori-
bus, vt ſemel per quadraginta dies id face-
rent.

55 *Quiuis profeſſus quatuor, vel triū votorū,
Ex 2. quiuis etiā coadiutor ſpiritualis formatus,
cong. post editā profeſſionē, vel vota ſimplicia in-
d. 77. tra annū per quadraginta dies cōtinuos, vel
interpolatos, doctrinā Chriſtianam pueros,
atque rudes perſonas docere teneatur. Præ-
terea verò hoc tam ſanctum exercitiū vi-
ſum eſt admodum Reuerendo Patri Gene-
rali cōmendandum, ne vlllo vnquā tempore
illius obliuio in noſtros animos irrepat, cū
illud in votorum noſtrorū formula comple-
ctamur. Curet itaque idem Reuerendus Pa-
ter Generalis, vt noſtri frequentius (quæ ad-
modum ipſi in Domino expedire viſum fue-
rit) in hoc tam pio opere exerceantur.*

56 *Circa vota ſimplicia Coadiutorū, & ſcho-
Ex 1. laſticorum nihil de conſtitutionibus immu-
cōg ti. tandum eſt. Siquid autem incommodi acci-
6. d 15. det, pro re nata prouideatur.*

57 *Quod attinet ad ordinationē noſtrorū, qui
Ex 2. nō ſunt profeſſi, nulli videtur dari cauſa in-
cong. ſte querelæ, quando quidem nos vtimur iure
d. 96. noſtro: quod ſi noſtros ordinatos contingat
expelli à Societate, tamē non tenebūtur eos*

Cap. 4.

Episcopi alere, cūm, qui ordinantur ex Societate nostra, cesserint suo iuri in ordinatione: ordinantur enim ad titulum voluntarie paupertatis.

Ex 1. 58
cōg. ti. 6. d. 53. Vota, quæ nostri cū adhuc essent in seculo, emiserūt (agitur autē de aliis, præterquā religionis determinatæ) in nostra Societate suspensa sunt, etiam si per professionem nō tollantur: & ita obligationem eorū cessare, dum in Societate manent, intelligatur.

Ex 2. 59
cōg. d. 48. Decretū est vt cederemus cuicunque concessioni Cōcilij Tridentini ad habenda bona immobilia in cōmuni in Domibus professorum, vel eorū Ecclesiis, & vt iuxta nostras Constitutiones & vota, quæ post professionem emittuntur, paupertatem in professis, ac ipsorum Domibus retineremus: & ita cessit Congregatio totius Societatis nomine prædictæ concessioni.

Circa
6. partē
consti.
Cap. 2.
§. 2.

Ex 2. 60
cōg. d. 75. Quāvis ex eleemosynis vivat Societas, & opus bonū sit eleemosyna Societati collata, atque ad bona omnia inducere quosuis possimus; tamen ad maioreē edificationē, & paupertatis nostræ sinceritatem, & puritatem placuit præcipere nostris omnibus, vt nulli externo suadeant (nam de nostris in Constitutionibus, & Decretis dictū est) vt nobis

Cap. 2.
§. 6.

potius

potius quàm aliis pauperibus dent eleemosynas, sed cōtenti simus vbi petimus quotidianas eleemosynas illas simpliciter, ac planè amore Dei petere. Ad donationes verò quas cunque, siue legata simpliciter etiã & planè possimus tantum nostras necessitates explicare, definitionem tamen eius deuotioni relinquamus, à quo petimus has etiam eleemosynas, ac proponere tantum illi possimus, vt ad orationẽ, & ad alia media accurrat, quibus possit de donatione, vel legato constituere iuxta id, quod ipsi Dominus inspirauerit, & ratio recta suaserit.

Ex 2. ⁶¹ cong. d. 97. *Omni cura, labore, ac diligentia curemus ne arcula aliqua proponatur in nostris Ecclesijs ad eleemosynas accipiẽdas pro alijs, cū pro nobis tam sit necessariũ eas poni nõ posse: vt non rem tantum euitemus, quæ nobis prohibita est, sed rei illius omnem speciem.*

Cap. 2.
§. 8.

Ex 3. ⁶² cōg. d. 59. *Ad religiosam disciplinã, & paupertatis rationem pertinet vt in peregrinationibus, & profectiõibus nostri, quos ipsorum superiores id præstare posse iudicauerint, in toto, vel in parte pedestri itinere vtãtur: & ob eam causam Præpositus Generalis eam hac in re moderationem per se, ac Prouinciales adhibeat, quæ Societatis nostræ instituto*

Cap. 2.
§. 13. 14

consentanea sit, curabitque ut in equitando solius necessitatis, siue personæ, siue negotiorum, quâ superiores mittentes iudicabunt ratio habeatur.

63 De ratione vestitiũ, ac pileorũ, quibus laici nostri uti debeant nihil statuitur, sed ea indu-
 Ex 1. cog. ti. 6. d. 16. menti ratio probatur, qua nostri laici à nostris sacerdotibus, & a secularibus hominibus distinguantur, & ut vestitus honestus sit iuxta morem patriæ, sed qui inseruiendi Missis officium habent, clericali pileo utantur. De superpelliceis nihil certi statuitur, sed si quâdo expedire iudicaretur, ut huiusmodi ministri eis utantur, petatur facultas à Generali. Cap. 2. §. 15.

64 Quod ad pileos coadiutorum temporalium attinet, totum negotium Patri Præposito Generali relinquitur, qui, quod unicuique Pro-
 Ex 3. cog. d. 32. uinciæ expedierit iudicabit: sic tamen ut distinctio inter ipsos, & sacerdotes nostros, ac seculares homines etiam seruetur.

65 Visum est Congregationi barbam nostris non esse nutriendam.

66 Seruanda est Constitutio tertij capituli sextæ
 Ex 1. cog. ti. 2. d. 25. partis, quæ dicit Vesperas cantari posse, non ite Missam, & non nisi ex grauissima causa dispensandum esse à Præposito Generali ut Missa cantetur, & id tantum Dominicis diebus Cap. 3. §. 4.

diebus & festis.

Ex 2. 11. cog. d. 22. 67 Juxta Cōstitutiōes, & Decreta præterita Congregationis, & habitatione finis, quæ ipsæ Cōstitutiones intēdūt, possit Præpositus Generalis tantum Missæ, & Vesperarū in hunc, vel illum locum inducere, prout expedire in Domino iudicauerit. Vbi autē indutus esset, si inutilis ad finē nostri instituti, & proximorum ædificationē videretur, vel deessent qui bene id munus præstare possēt, cōmittitur Præposito Generali, vt eū valeat reuocare, ac prohibere, si ita visum ei fuerit.

Ex 3. 58. cog. d. 58. 68 Cātus in Ecclesiis Societatis inductus, iuxta declarationē tertij capitis sextæ partis sit deuotus, suavis, et simplex, nō figuratus, aut firmus: & in iis tantum locis retineatur, vbi per nostros non admissis externis commodè exerceri potest: & finis quem prædicta Cōstitutio proponit, & iuxta Canonē superiorem sexagesimū septimū, consequitur: locū tamē habeat dispēsatio præsertim inter hæreticos, & infideles, quoad inductionē, retentionem, modum, & qualitatem cantus pro arbitrio Præpositi Generalis.

Ex 3. 57. cog. d. 57. 69 Processiones à nostris deinceps ne fiāt, liberam tamen habeat Præpositus Generalis facultatē dispēsandi circa eas retinēdas, et in

stituendas, ubi ad Dei gloriã, & proximorũ
 ædificationẽ, præsertim ubi vsu receptæ sũt,
 & maximè inter hæreticos, & ubi conuer-
 sioni infidelium operatur, expedire viderit.
 Diligenter autem priuilegiũ à summo Pon-
 tifice impetrandum curetur, quo à publicis
 Ordinariorũ processibus eximamur: &
 quãdiu non obtinebitur, si nostri ad publicas
 supplicationes procedere cogentur, super-
 pelliceis vtantur, vt sicut in vestitu sequi de-
 bemus, ita etiã in huiusmodi processibus,
 cõmunem honestorum clericorum habitũ
 sequamur. De loco tamen, & ordine proce-
 dendi, statutum est, relinquẽdum id esse ar-
 bitrio, & dispositioni eorum, à quibus no-
 stri ad processiones vocantur.

70. Ex 2. cõg. d. 30. Omnia, quæ speciẽ habent secularis nego-
 tiationis, in colendis videlicet agris, vèden-
 dis in foro fructibus, & similibus, intelligã-
 tur prohibita esse nostris.

71. Ex 2. cõg. d. 74. Lites forenses pro rebus præsertim tẽpo-
 ralibus fugiant nostri omnes, & id curent
 Prouinciales efficere, ac primum cõpromif-
 sione rem annittantur componere: quod si
 nulla ratione id possint assequi, tamẽ non in-
 tẽdat quisquam è nostris litem huiusmodi,
 nec omnino litem aliquam absque cõsensu

Cap. 3.
 §. 7.

Præ-

Præpositi Generalis, aut eius, cui expressè suas vices ad hanc rem ille commiserit. Nostri autem si lis intēdatur, curēt Prouincia les primū, vel à parte, vel à iudice peti, vel id cōsequi per Principem, vt prius possit cōsuli Generalis Præpositus, quàm liti res pōdere cogatur, nā fieri poterit vt Generalis Præpositus iubeat cedere nostros liti, & potius detrimentum temporale pati, quàm litibus dare operam, etiam pro re alioqui debita.

72 Obseruetur circa vestitū sacerdotū mortuorum, quod de viuētibus dicitur in Cōstitutionibus, vt scilicet vtamur eo modo, quo sacerdotes honesti eius regionis, in qua versamur, vti solēt. Fratres autē, qui sacerdotes nō sunt sepeliantur eodem modo induti, quo alij clerici honesti, qui sacerdotes non sunt, indui solent. Seruētur autē, quod attinet ad officiū pro defunctis Constitutiones, vbi in Ecclesia nostra funus celebrabitur, & numerus sufficiens nostrorum erit; vbi enim alterutrum deesset, possent externi vocari ad funera nostrorum.

73 In singulis Prouinciis seruetur mos antiquus in suffragiis præstandis pro iis, qui in Prouincia moriūtur, vt scilicet in eo loco, vbi quis decesserit, singuli sacerdotes tria Sacra,

Cap. 4^e
§. 3.

Cap. 4^e
§. 3. 4.

& sin-

et singuli fratres tres Coronas. In aliis verò Prouinciæ locis duo sacra faciât, et duas Coronas recitent. Pro aliis verò, qui extra Prouinciã obeũt, singuli sacerdotes cuiusque Prouinciæ semel in quauis hebdomada Missæ sacrificium offerant, & singuli fratres vnam Coronam orent. Præterea de obitu cuiusque, significetur per vniuersam Societatem, vt omnes sacerdotes in Missis, reliqui in suis precationibus illius animã Deo cõmendent pro cuiusque deuotione.

74 Curabit Pater Generalis, vt qui sint è no-
 Ex 2. stris cõcionaturi publicè, qui etiã cõfessiões
 cõg. d. audituri, ij sint ad ea munera obeũda suffi-
 31. cienter instructi, hoc enim ad eius admini-
 strationem attinet: tum etiã illud vt cõmu-
 nicetur concionatoribus, & confessariis pe-
 culiaris instructio. Et tamen visum est re-
 tinendum esse priuilegium à sede Apostoli-
 ca concessum, vt nostri possint cõcionari, e-
 tiã si non sint ad ordines promoti.

Circa
 7. par.
 const.
 Cap. 4.
 §. 6.

75 Si Præpositus Generalis extra Urbẽ mitte-
 retur, vel sponte iret non ad tempus breue,
 Ex 1. arbitrio ipsius relinquendum est, an aliquos
 cõg. ti. ex Assistentibus secum habere debeat nec-
 6. d. 6. ne, prout negotia conficienda essent plura,
 vel pauciora, vt socium tamen semper ali-
 quem

Circa
 8. par.
 const.
 Cap. 1.
 §. 7.

quem eorum apud se habere deberet.

76 *Poterit Præpositus Generalis Provincialibus iniungere, ut quotânis visitet Domos & Collegia suarum Prouinciarum; vel eorum arbitrio id relinquet, itaque ipsemet cõstitutiones interpretetur in hac parte.*

Ex 1. cõg. ti. 4. d. 32. 77 *Quedã sunt in ratione scribēdi, quæ in de Clarationibus primi capituli & tauræ partis cõ-
Ex 2. cõg. d. 73. 73. Ex 3. cõg. d. 33. 33. tinentur, quæ modo bene obseruari nõ possunt: vnde remediũ per aliquã immutationẽ Constitutionũ in ea parte adhibendum est. Litteræ ad ædificationẽ spiritualẽ scribãtur à singulis Rectoribus, & Præpositis localib⁹ semel in anno, & illarũ tot fiant exempla, quot nationes à Reuerendo Patre Generali designatæ fuerint. Rectores, et Præpositi locales scribãt singulis hebdomadis ad suum Prouincialẽ in Europa iuxta Cõstitutiones. In India vero & Brasilia, ut suis Prouincialibus visum fuerit commodũ, et opportunũ. Missi autẽ ad fructificandũ in agro Domini, scribãt ad eũ, quẽ designauerit ille à quo missi sunt, singulis hebdomadis, vel quoties ipsis fuerit præscriptũ, & illis quidẽ rescribãt sui superiores semel in mēse iuxta Constit. his verò respõdebitur, quoties indicauerit is qui illos misit. Prouinciales omniũ Pro*

uinciarũ Europæ, scribant ordinariè ad P.
 Generalẽ semel quolibet mēse. Rectores au-
 tem, & Præpositi locales tertio quoque mē-
 se ad eundẽ scribant: ita tamen hæc accipiã-
 tur, vt extraordinariè possint scribere quo-
 ties necessitas vrgebit. Prouinciales verò In-
 diæ, & Brasiliæ scribant Præposito Genera-
 li quãdo se obtulerit nauigationis cõmodi-
 tas. Rectores autem, & Præpositi locales ex
 Indiis semel, ex Brasilia verò bis in anno, si
 sese obtulerit occasio. Præpositus Generalis
 ad Prouinciales rescribat secundo quoque
 mēse, ad Rectores verò, & Præpositos loca-
 les sexto quoque mense, nisi aliqua necessi-
 tas prius ad respondendũ suadeat. Reliqua,
 quæ spectãt ad res, de quibus scribendũ est,
 & ad modum, & ad quale anni tempus an-
 nuas litteras scribere debeãt, hoc totũ Patri
 nostro Generali relinquitur, vt ipse pro sua
 prudentia statuatur quid factũ opus sit. Recto-
 res Collegiorũ, & Præpositi locales catalo-
 gũ Patrum, & fratrum cõficiant, & infor-
 mationem communẽ semel in anno ordina-
 riè; & ad suos Prouinciales mittãt, qui illos
 ad Præpositum Generalẽ mittent. Materia
 verò, & modus conscribendi hos catalo-
 gos à Patre nostro Generali præscribatur.

In reliquis, quæ hic nõ attinguntur obseruentur Cõstitutiones, quæ tamen propterea non expungantur, etiam si executio, & praxis iuxta Decreta hæc sit obseruanda.

Ex 1. 78 Cõfirmantur Prouinciæ hæc tenus institu-
cõg. ti. te, & Præposito nouarũ institutio relinqui-
s. d. 29. tur: postquã autem instituta fuerint, veniet
ex eis terni iuxta Cõstitutiones perinde at-
que ex aliis.

Ex 2. 79 Prouinciarũ institutio iuxta prioris Con-
cõg. d. gregationis Decretum Præposito Generali
relinquitur, qui tamen non nisi re diligẽter
considerata, & cũ Assistentibus communi-
cata Prouincias instituere ad cõmune Socie-
tatis bonum debeat.

Ex 2. 80 Nullũ tempus certũ Cõgregationi Gene- Cap. 2.
cõg. d. rali cogẽda præscribatur, sed tertio quoque
21. anno veniant simul ex omnibus Prouinciis
Procuratores, qui professi quatuor votorũ,
& viri maxime idonei sint à Congregatio-
ne Prouinciali electi, & habeãt ius suffra-
gij simul cum Assistentibus, & ipso Patre
Generali, qui duo suffragia, & qualitatem
præcedendi habebit ad decernendũ, an cogi
debeat Congregatio generalis nec ne.

Ex 3. 81 Professi trium votorum seu non professi, Cap. 3.
cõg. d. cùm Rectores, vel Ministri sunt, sacerdotes §. 1.
31. tamen,

amen, professis quatuor votorum, qui apud illos versantur, seu etiã diuertunt ex itinere iuxta regulæ cõmunis præscriptum, præesse possunt, ac debent. Professi autem huiusmodi quatuor votorũ ad obedientiã illis præstãdam, ac subiectionem, iuxta communẽ locorum, vbi illi præsunt, ordinẽ, ac regulas teneantur. Neque id aduersatur declarationi tertij capitis octauæ partis, aut Decreto primæ Congregationis.

⁸²
Ex 2.
cong.
d. 3. Constituciones circa Procuratores, qui cũ Præposito Prouinciali, præter duos electos ad eligendũ Præpositum Generalem mittuntur à Cõgregatione Prouinciali, vel adducuntur ab ipso Præposito Prouinciali, seruentur: sed cum tantum ad electionem vocatur Congregatio, terni veniant ex singulis Prouinciis, scilicet Prouincialis cum duobus electis, nec vlli Procuratores sunt adducendi, qui suffragiũ habeãt; quod si Præpositus, vel Vicari^o Generalis, vel ij ad quos attinebit generalẽ Congregationẽ conuocare, iuxta nostras Cõstitutiones, vel Decreta, iudicet aliquos esse adducendos ad negotia grania tractãda, cũ id significauerint Prouincialibus, vnus, vel duo possunt ex singulis Prouinciis, vel à Cõgregatione Prouinciali,

ciali, vel ab ipsis Præpositis Prouincialibus electi, venire, & quidē cū suffragio actiuo, et passiuo iuxta Cōstitutiones, si vel coadiutores spirituales formati, vel professi trium, vel quatuor votorum fuerint: non aliter.

Ex 2.
cōg. d.
94. ⁸³ *Si cōtigerit Procuratores electos ex Prouincijs India, et Brasilia in Europa esse, quādo fit Cōgregatio generalis, ad quā venire possint, hi inter sint Congregationi, pro suis Prouincijs, qui quidē si sint professi quatuor votorū, & nō solū electi a suis Prouincijs vt Procuratores; sed etiam vt suffragiū hic possent habere in electione Præpositi Generalis, tūc hi possunt etiā admitti, vt in dicta electione habeant suffragiū. Quod si nō affuerint quādo fit Cōgregatio generalis, tūc potest eligi vnus Procurator tantū pro India, & Brasilia, à Prouincia Lusitania, quē admodum hæctenus actum est.*

Ex 3.
cōg. d.
73. ⁸⁴ *Sardinie Procurator sine Congregatione Prouinciali possit venire ad generalē, et ad alia ius habere suffragij, præterquā ad Generalis, & Assistentiū electionē. Eligetur autē à Viceprouinciali, & Cōsultoribus, ac professis quatuor votorū, qui eo in loco vbi aderit Viceprouincialis, fuerint. Ex Polonia etiā admittetur Procurator simili modo ele*

34 CANONES TRIVM

Etus ad Cōgregationē Prouincialē Austriæ, si Viceprouincialis iudicaret ad eā nō posse venire suos Rectores: & ad Generalē etiam venire poterit, si Cōgregationi Austriæ videbitur expedire. Et supradicta intelligatur quādiu Sardinia, & Polonia nō fient separata Prouinciæ. Simili modo ex Lusitania pro India, & Brasilia, ac ex Batica pro Peru, et noua Hispania Procuratores mitti poterūt, si alij electi nō sufficient ad negotia tractāda iudicio Congregationis prouincialis Lusitaniæ, & Baticæ, ad quas etiam pertinebit huiusmodi Procuratores eligere.

85 *Assistētes intersint, & suffragiū habeant*
 Ex l. cōg. ti. in electione noui Præpositi, & eorū officiū
 6. d. II. usque ad electionē confectam duret, & Vi
 carij Assistentes ijdem sint, aut si ex eis eli
 getur Vicarius, reliqui eius Assistētes erūt.
 In ordine autem dicendi antiquitatem pro
 fessionis sequantur.

86 *Quicumque Vicarius Generalis post obitū*
 Ex 3. cōg. d. Præpositi extiterit, post electionem noui Ge
 3. neralis sequētis, ad Congregationē accedet,
 & locum inter Prouinciales iuxta antiqui
 tatem suæ professionis habebit.

87 *Assistentes quorum officium per electio-*
 Ex 2. cōg. d. nē noui Præpositi Generalis expirauerit, an
 2. 4. Et ori-

Et oritate ab hac Cōgregatione datā, interesse debent Cōgregationi generali, quæ post electionē ad alia negotia tractanda celebratur, cum suffragio, siue noui Assistentes eligantur, siue non eligantur.

Ex 3. 88. Procurator generalis, qui Romæ fuerit tēpore Cōgregationis generalis, ad eā deinceps admittatur post Præpositi electionem.

Ex 1. 89. Præpositū Generalē habere duo suffragia, Cap. 3. §. 2. & præterea qualitatem præcedendi cæteris paribus, intelligendum est in Cōgregatione ipsa generali, & non quādo inter ipsum & quatuor Definitores res sunt trāsiggēdæ: tūc enim vnū suffragium solum habebit, cum prærogatiua præcedendi in casu paritatis.

Ex 1. 90. Seruādæ sunt Constitutiones octauæ partitis capite quinto circa tēpus cogēdi Cōgregationē: et si prorogatio esset faciēda per Vicariū, & Assistentes, ad plura suffragia fieri debet, si tamen exacto termino præscripto in initio venerint aliqui designati ad Cōgregationem, habeant & illi suffragiū ad prorogationem temporis præscripti. Cap. 5. §. 2.

Ex 2. 91. Secretarium eliget Congregatio ante Generalis electionem, non solum qui electioni ipsi subserviat, sed qui Cōgregationibus, & actis, si quæ fient, ante electionem; post electionem. Cap. 6. §. 6.

Etionē autem, vel eundem ad illas Congregationes, & acta cōfirmabit, vel alium eliget. Horum officiiū terminabit finis electionis, vel Congregationis.

92 Prima generalis Cōgregatio in actis postea
 Ex 1. rioribus statuit, ut Patres in Congregatione Cap. 7.
 cōg. ti. §. 2.
 6. d. 27. eo ordine sederēt, qui in actis prioribus fue-
 & ti. 2. rat præsriptus. Eundem igitur ordinē con-
 d. 31. servandum esse censemus, nec retinendam
 Ex 2. esse partem illam declarationis septimi capi-
 cōg. d. tis octavæ partis, quæ ab eadem Congrega-
 106. tione abrogata fuerat. In mensa verò sacer-
 dotes præcedant alios ad eum gradum non
 promotos: inter ipsos autem sacerdotes, aut
 laicos, nullus ordo constituatur.

93 Quæ proponēda sunt, ordine in Declara-
 Ex 1. tionibus in septimum caput Constitutionū
 cōg. ti. dicto, proponi debent, ut post Prouincialem
 l. d. 5. sequatur reliqui de eadem Prouincia: sed cū
 sententiæ dicendæ sunt, eo ordine dicetur, quo
 sedendum esse definitum est.

94 Non sunt omnia referenda pro cuiuslibet
 Ex 1. arbitrio ad plenā Congregationem, sed so-
 cōg. ti. lum, quæ in priuata consultatione, id est De-
 l. d. 13. putatorum, digna iudicabuntur.

95 In rebus grauioribus, cuiusmodi sunt quæ
 Ex 1. in Cōgregatione generali necessario veniūt
 cōg. ti. l. d. 4.

tractanda, vno die rem proponi, & alio cō-
fici oportet. Si quæ alia proponentur, pro ar-
bitrio Patris Præpositi, eodem, aut alio die
tractabuntur.

96 Non solū in vniuersum, sed nec particula
Ex 1. tim, de Constitutionibus substantialibus no-
cōg. ti. stri instituti agēdum est. De aliis in Congre-
2. d. 2. gatione tractari potest, sed sine experimen-
Ex 2. to, vel ratiōe clarissima nihil mutari possit.
cōg. d. Licet tamen de omnibus declarationē pete-
9. re, referendo ad Congregationē vt ipsa cen-
seat, qua declaratione sit opus.

97 Quod dicitur septimo capite Cōstitutionū Cap. 7.
§. 3.
Ex 1. octauæ partis si rebus agitatis, nihil ferè o-
cōg. ti. mnium consensu constitueretur, exponen-
1. d. 6. dum esse, tō Omniū cōsensu, intelligi de ma-
iori parte suffragiorum, cui standum est.

98 Sufficiat ad discernendum quiduis, etiam
Ex 2. ex grauioribus, plus quàm media pars eorū
cōg. d. qui legitimè congregati sunt in Congrega-
10. tione generali, dummodo non agatur de iis,
quæ pertinent ad substātiā nostri institu-
ti. De rebus minus grauibus ad plura suffra-
gia possit definire Congregatio.

99 Post Decretum Congregationis plenæ, vel
Ex 1. etiā Definitorum cum Præposito, concedi-
cōg. ti. tur cuius vna intercessio, id est facultas cō-
1. d. 9.

tradiciendi in re quavis. In abrogatione autē alicuius veteris Constitutionis, vel nouæ institutione, etiam duæ intercessiones permittuntur. Standū est nihilominus, siue semel, siue bis intercedatur illorum definitioni, penes quos est facultas definiendi.

¹⁰⁰
Ex 1. Cum Definitores eligēdi sunt, per scruti-
cōg. ti. nium ad maiorem partem suffragiorum eli-
1. d. 7. gi eos oportet.

¹⁰¹
Ex 2. Eligēdi præterea à Congregatione viden-
cōg. d. tur duo Patres eiusdem Congregationis ad
10. suffragia enumeranda, & conficienda De-
creta, cum Secretario Congregationis.

¹⁰²
Ex 2. Librū habeat Secretarius Congregationis,
cōg. d. in quo quæ confirmata erunt Decreta conti-
98. neantur: & ea quidem ante dissolutionem
Congregationis simul leget in plena Con-
gregatione Secretarius, & sua manu sub-
scribet, & sigillo Societatis muniet.

¹⁰³
Ex 3. Placuit Cōgregationi, ut ex actis post ele-
cōg. d. ctionē Generalis, huius præsentis, & duarū
15. 53. præcedentiū Congregationum Canones, qui
ad obseruantia, & praxim communē perti-
nere possent, desumerētur, & seorsum im-
primerentur, & soli euulgarentur. Reliqua
verò Cōgregationum acta, & Decreta as-
seruarentur: commisitque Patri nostro Ge-
nerali,

Cap. 7.
§. 5.

nerali, ut nulla facta sensus mutatione illos extrahi curaret.

104
Ex 1. cōg. ti. 7. d. 1. Non est soluenda Congregatio pro solius Præpositi Generalis arbitrio, sine consensu ipsius Congregationis, quæ Generali superior est.

105
Ex 1. cōg. ti. 2. d. 33. Visum est nemine discrepante, Præpositū Generalē omnino perpetuū esse debere iuxta primum caput Constitutionū quartæ partis, & eius declarationem, re ex parte summi Pōtificis proposita in Cōgregatione, & cum die sequenti idem proponeretur, idem Congregatio sensit.

Circa
9. partē
conf.
Cap. 16

106
Ex 2. cōg. d. 16. Sua legitima potestas ad mutationes personarū constare debet Præposito Generali, cui Constitutiones cātribuunt, siue ab vno in alium locū eiusdem Prouinciæ, siue diuersæ mutari conueniat, & etiam Prouincialibus intra suas Prouincias iuxta Constitutiones. Curandū tamen est per superiorum prudentiam, ut non sine causa alicuius momenti, nec cum detrimento eorum à quibus aliqui remouentur, tales mutationes fiant.

Cap. 3.
§. 2. 2.

107
Ex 1. cōg. ti. 6. d. 37. De carceribus tenendis, ius quidem est penes Societatem; quoad vsum autem nihil statuitur, sed ea cura Præposito relinquitur.

Cap. 3.
§. 10. 11

108 *Ut trienniū designatū est Prouincialibus, Cap. 3.*
 Ex 2. *quo officium gerant suum, ut habetur tertio §. 14.*
 cōg. d.
 87. *capite non a partis Constitutionum, non videtur similiter agendum in Rectoribus, nec addendum præterea ad Constitutiones, quæ de hoc nihil decernunt.*

109 *Superintendentis officium, vel nomen vsur*
 Ex 2. *pandum non est in Societate, nisi vbi pro ar-*
 cōg. d.
 105. *bitrio Patris Generalis, necessitas vel magnitudo Collegij vtrunque postulauerit, nec enim nomen tantum retinendum est.*

110 *Non expirat potestas Prouincialium, & a-* Cap. 3.
 Ex 1. *liorū officialium per mortem Præpositi Ge* §. 14. 15
 cōg. ti.
 l. d. I. *neralis, nec per electionem noui, donec dissoluatur Congregatio generalis; quodque non licet Præposito mutare huiusmodi officiales vsque ad dissolutionem Congregationis, nisi eidem præfatæ Congregationi, aliquem esse mutandum videretur.*

111 *Iuxta Constitutiones nostras, & rationis*
 Ex 2. *dictamē videatur, ac declaretur à Patre Ge*
 cōg. d.
 14. *nerali, quæ sit ordinaria, & omnibus Prouincialibus, ex æquo conferenda potestas, quæ autem extraordinaria, & pro ratione loci, temporis, & personarum huic potius, quam illi communicanda: ut priorem illam, omnibus; posteriorem hanc, iis conferat Præposi-*

tus Generalis, quibus ad bonam gubernationem in hac vel illa Prouincia, conuenientem fore iudicauerit.

112 *Committitur Patri Reuerēdo Præposito Generali, ut videat an Domus professorum, in magnis ciuitatibus, quæ Societate habere desiderant, erigi debeāt: & an curandū sit, ut plures huiusmodi Domus professæ, & pauciora Collegia haberentur, eidemque commendat, ut erigendis eiusmodi Domibus animam applicet, ipsius tamen prudentiæ tempus & locum, & modum relinquit, quo id effici debeat.* Cap. 3. §. 17.

Ex 3. cōg. d. 27.

113 *Domus professæ Fundatorem habere possunt, quæadmodū, & Collegia. Fundator autem professæ Domus, ille censeri debet, qui dat Ecclesiā necessariis rebus ad cultū Dei ornata, præterea Domum supellectili domestica & libraria sufficiēter instructā. Pro huiusmodi autē Fundatore ea suffragia in ipsa Domo & Prouincia, in qua Domus erigitur, exhibebuntur, quæ Constitutio quartæ partis capite primo pro Collegiorū Fundatoribus in tota Societate exhibere præscribit, excepta candelæ traditione.*

Ex 3. cōg. d. 63.

114 *Commissarij non erunt officiales ordinarij, sed prout visum fuerit Præposito Generali* Cap. 3. §. 20.

Ex 1. cōg. ti. 6. d. 12.

expedire. Post mortē verò Præpositi, expirat Commissariorū potestas, nec ratione officij suffragiū habebūt ad electionē noui Præpositi, nisi alioqui eligerētur inter illos ternos de quauis Prouincia; in qua versabūtur tēpo re Congregationis prouincialis, ad quā vocari debebunt, & eligi poterunt vt veniant ad Congregationem generalem.

Ex 2. cōg. d. 15. ¹¹⁵ Commissarij ad visitādas Prouincias tertio, vel quarto quoque anno, vel quādo Præposito Generali videbitur, & cū qua auctoritate, & iurisdictione videbitur mittātur: alij, qui continuū, & quasi ordinariū officium habeāt in Prouinciis remotis nō constituātur, iuxta Decretum actorū posteriorū primæ Cōgregationis, sed cū necessitas, vel utilitas magni momenti hoc officium iudicio Præpositi Generalis requiret, pro re nata possint huiusmodi Commissarij ab eo institui, qui, cū satisfactum erit causæ, propter quā instituti fuerant, pro eiusdem Generalis arbitrio eodem officio defungantur.

Ex 2. cōg. d. 27. ¹¹⁶ Admonitor Præpositi Generalis eligatur Cap. 4. §. 4. ex professis quatuor votorum, & eius electioni Procuratores intersint.

Ex 3. cōg. d. 66. ¹¹⁷ Si cōtingat Admonitorem Præpositi Generalis alio mitti, poterit idē Præpositus alium

lium ei substituere, si tātum ad breue tēpus sit abfuturus. In casu autē mortis, aut diūturnæ absentię, eadem in alio substituendo ratio seruetur, quæ in substitutione Assistentium seruanda est.

118
 Ex 2. cōg. d. 51. Assistentiū, & Admonitoris officia vsq; ad noui Generalis electionem duratura esse decernitur, nam post Præpositi Generalis decessum, ydem erunt Assistentes, idē Admonitor Vicarij Generalis.

119
 Ex 1. cōg. ti. 6. d. 1. Cū Societas committere debeat Assistentibus vices suas quod attinet ad suam prouidentiam circa Præpositū, cumque ydē Consiliarij Præpositi esse, & in rebus ad doctrinam & res gerendas pertinentibus, eūdem subleuare, et alia nostri instituti ministeria exequi debeant, bonos, fideles, Societatis & communis boni amatores, discretionis dono præditos, in rebus gerendis versatos, & ad conuersationē cum hominibus idoneos esse eos oportet, & ab iisdem, qui Præpositum Generalē elegerint, inter absentes, & præsentēs professos, vel qui apti sint ad professionem emittendam, & si fieri possit ex variis Prouinciis eligantur.

Cap. 5.
 §. 2.

120
 Ex 1. cōg. ti. 6. d. 3. Cum dicatur quarto capite nonæ partis, prouidentiam Societatis circa Præpositum

Gene-

44 CANONES TRIVM

Generalē esse primo circa externa, secundo circa corpus, tertio circa animā, & in quinto capite sequēti dicatur, quod per Assistentes exerceat Societas hāc prouidentia, qui in tribus dictis dicent, & faciēt quod in Domino iudicauerint expedire, quæ sitū est, quomodo intelligi oporteat illud Dicent, & facient, & statutum est, tō Dicere, & facere, ita interpretandum esse, vt coniunctim ad tria referatur; Facere quidem, & dicere ad duo priora; Dicere tantum, id est, admonere, per personam ad id deputatam, ad tertium referendum esse.

111 Assistentes idonei, & iis dotibus præditi, Cap. 5.
§. 3.
 Ex 2. d. 25. 1. quas Constitutiones requirunt, eligēdi sunt, & quidē ex quatuor nationibus inquātum fieri possit, iuxta vniuscuiusque cōscientiā. Antiqui autē Assistentes, inter Prouinciales habeant locū, secundū ordinē, & tempus suæ professionis, ad suā sententiā dicēdam: noui verò, si in ipsa Congregatione iam sint, maneat in suis locis pro eius Cōgregationis tēpore, in qua electi sunt, statim tamen sua potestate, & munere fungi incipiant in iis, quæ iuxta Cōstitutiones eis legitimè conueniūt circa Patrē Præpositum: nā quod ad Congregationem ipsam attinet, nihil ū, nisi suum

suum suffragium, ut ceteri habent.

Ex 1.
cong.
ti. 6. d. 5

122

Sine consensu Societatis non possit dimitti officium Assistentis, etiam ob aduersam valetudinem in aëre Romano, quod si per Societatem id licebit, Constitutionum ordo, in alio substituendo seruetur.

Ex 1.
cōg. ti.
6. d. 7.

123

Si Pontifex quempiam ex Assistentibus aliquò mittere vellet, discretioni Generalis relinquitur, an eum informare debeat, ut potius alium mittat; ut plurimum tamen, informari ab eo Pontificem oportet.

Ex 1.
cōg. ti.
6. d. 4.

124

Si mittatur Assistēs à Præposito extra locū, in quo ipse residet, non se excusare debet sed obedire; ipsius tamen erit Præpositi Constitutionū meminisse, quæ nō esse facile ablegandum quempiam Assistentium statuūt.

Ex 1.
cōg. ti.
6. d. 8.

125

Si malè se gereret Assistens, ad eò, ut indignus videretur eo loco, posset interim suspēdi ab officij executione à Præposito Generali, non tamē omnino remoueri, nisi de cōsensu Societatis iuxta Constitutiones. Poterit tamen alius à Præposito constitui, prout illæ dicūt, in casu mortis, & diuturnæ absentię.

Ex 2.
cōg. d.
67. 92.

126

Pater Generalis erit Præpositus Domus Romanæ, & habebit Ministrum, & alios officiales, quorum opera vtatur ad gubernationem particularem eiusdem Domus.

Cap. 6.
§. 5.

Assi-

46. CANONES TRIVM

127 *Assistentes, officio sibi à Congregatione* Cap. 6.
 Ex 2. *generali commissio incumbant iuxta Consti* §. 10.
 cōg. d. *tutiones; nec aliis occupentur ministeriis,*
 93. *quibus à suo officio auocentur, vel impe-*
diantur.

128 *Quatuor esse debent Assistentes; & licet* Cap. 6.
 Ex 1. *in unam personam coincidere possit Secre-* §. 11.
 cōg. ti. *tarij, & Assistentis officium, melius est di-*
 6. d. 9. *uersis personis hæc officia committi.*

129 *Forma votorū simplicium, quæ post pro-* Circa
 Ex 1. *fessionem emittenda esse in Constitutioni-* 10. par.
 cōg. ti. *bus dicuntur, approbatur, & executioni mā-* const.
 6. d. 23. *danda videtur.* §. 6.

130 *Verba illa, Tum si quem sciam id curare,*
 Ex 3. *&c. addita secundo voto simplici, quod pro*
 cōg. d. *fessi post solennem professionem emittunt,*
 70. *reponantur post sequentem promissionē de*
non prætendenda Prælatione aliqua extra
Societatem in hunc modum, Tum si quem
sciam aliquid prædictorum duorum cura-
re, vel prætendere, &c. ut scilicet utrunque
complectatur quod de Prælatione in Socie-
tate, & extra eam dicitur.

FORMV-

CONGREG. GENE. 47
FORMVLA VOTORVM

simpliciũ, quæ professi emittũt post
professionem iuxta Constitutiones
par. 6. cap. 2. §. 1. & par. 10. §. 6.

Ex 1.
cõg. ti.
6. d. 23.
Ex 3.
cõg. d.
7º.

E Go. N. professus Societatis IESV pro
mitto Deo omnipotẽti corã eius Virgi
ne Matre, & tota Curia Celesti, & corã Re
uerẽdo Patre Præposito Generali, vel corã
N. locũ Generalis Præpositi tenẽte, nunquã
me acturũ quacũque ratione, vel consensu
rum, vt quæ ordinata sunt circa paupertatẽ
in Cõstitutionibus Societatis immutẽtur, ni
si quando ex causa iusta rerum exigẽtium,
videretur paupertas restringenda magis.

Præterea promitto nũquam me acturum,
vel præensurum, ne indirectè quidem, vt in
aliquam Prælationem, vel Dignitatẽ in So
cietate eligar, vel promouear.

Promitto præterea, nunquã me curaturũ,
præensurum iue extra Societatem Prælatio
nem aliquam, vel Dignitatem, nec consen
surum in mei electionẽ quantum in me fue
rit, nisi coactus obediẽtia eius, qui mihi præ
cipere potest sub pœna peccati.

Tum si quem sciam aliquid prædictorũ
duorum curare, vel prætere, promitto il
lum,

lum, remque totam me manifestaturum Societati vel Præposito eius.

Insuper promitto si quando acciderit, ut hac ratione in Præsidem alicuius Ecclesiæ promouear, pro cura, quam de animæ meæ salute, ac recta muneris mihi impositi administratione gerere debeo, me eo loco, ac numero habiturum Præpositum Societatis Generalem, ut nunquam consilium audire detrectem, quod vel ipse per se, vel quivis alius de Societate, quem ad id ipse sibi substituerit, dare mihi dignabitur: consiliis vero huiusmodi ita me pariturum semper esse promitto, si ea meliora esse quàm quæ mihi in mentem venerint, iudicabo. Omnia intelligendo iuxta Societatis IESV Constitutiones, & Declarationes. In tali loco, tali die, mense, & anno, & c.

Ex 2. ¹³¹ Nec Principibus, nec Dominis aliis secularibus, aut Ecclesiasticis assignari debet aliquis ex nostris Religiosis, qui aulas eorum sequatur, & in eis habitet, ut Confessarij, aut Theologi, aut alio quovis munere fungatur, nisi forte ad per breue tempus, unius vel duorum mensium.

FORMULA ACCE-
ptandorum Collegiorum data à Re-
uerèdo Patre nostro M. Laynez Ge-
nerali Præposito Societatis IESV,
de qua fit mêtio Canone quinto secū-
dæ Congregationis generalis, & vige-
simoquarto trium Cōgregationum.

Ex 2.
congr.
Can. 5.

I **C**onsideratis operibus, & ministeriis, Circa
quibus ad Dei gloriam, & animarū 4. par-
profectū Societas nostra occupatur; & con- tem
siderata etiā obligatione charitatis, qua ex const.
instituto tenemur in illis perseuerare; re Cap. 2.
prius præmeditata, & cū Patribus Assistē- §. 1. 2.
tibus ad consultationem adducta, & Do-
mino commendata, Visum est mihi, vt in
Collegiis, quæ deinceps Diuina Maiestas fun-
dare dignabitur, nouæ à nobis obligationes
non admittantur; sed qui diuino instinctu,
& Dei obsequio, quod Deo præstatur in So-
cietate, ac vtilitate, qua Dei gratia proximi
iuuantur, commotus, Collegiū aliquod fun-
dare voluerit; purè, & liberè absque condi-
tione, vel modo, donationem faciat dotatio-
nis quam Domino Deo nostro offerre vult.
Societas verò non ex noua obligatione, sed
ex illa sua antiqua, quæ, vt diximus habet,

D curet

50 FORM. ACCEP. COLL.
curet vt secundum numerum eorum, qui ex
tali fundatione sustentari poterunt, in tali
Collegio numerus operariorum constitua-
tur, qui quidem in illo, iuxta nostrum insti-
tutum se exerceant in vinea Domini, de cu-
ius diuina bonitate speramus, si Christiana
hac simplicitate, quæ ipsi innittitur, progre-
diamur, Societatem perseueraturam purio-
rem, nec desituram illud præstare, ad quod
secundum suam vocationem, obligatur; Fū-
datoris etiam intētio ita implebitur; simul-
que tollentur hinc inde causæ inquietitudi-
nis, quæ ex humanis cautionibus oriri pos-
sunt, & solent; quæ quantumuis cautè, &
circūspectè transigantur, nihilominus sem-
per ab humana astutia labefactari possunt,
vt ipsa experientia ostendit, quæ tam in aliis
Religionibus, quàm in multis nostræ Socie-
tatis locis, nos docet, prædictum modū fun-
dationis, partibus omnibus, benè cedere ad
diuinum obsequium, & commune bonum,
quod optatur.

DE

DE VARIIS MODIS

Collegiorum, & personarum numero, quæ videntur in singulis necessaria.

2 In Collegio, vbi tres ponuntur præceptores litterarum humaniorum quartus etiam esse debet, qui illis substitui possit, & tres sacerdotes, è quibus vnus Rector sit, reliqui duo utilitati seruiant animarum. Vbi vero tales septem operarij sunt, cõuenit totidem saltem ibi scholares alere, vt illud perpetuum opus esse queat, succedentibus his in sacerdotum, & præceptorum locum, vbi aut morte, aut ægitudine, aut aliis de causis non possent officio suo fungi. Est etiam præter hos necessarius Minister vnus, cum Coadiutoribus quinque, videlicet Ianitore, Sacrista, Coquo, Emptore, & quodam alio, qui eos in omnibus adiuuet. Minimum itaque Collegium viginti constabit ex nostris, ultra quos, prouidendum erit, vnde Corrector, qui de Societate non sit, alatur, ad eos castigandos pueros, qui scholas frequētabunt, prout illi, ab ipsis præceptoribus præscribetur.

3 Si Collegiũ quinque præceptores habeat, ad humanas litteras, Latinas, Græcas, &

52 FORMVLA ACCEPT.

Rhetoricam profitendum, substitutos alios duos habeat necesse est, nec non quatuor, quinqueue sacerdotes, ut præter illos tres supradictos, eorum vnus lectionem casuum conscientiaë possit profiteri; ut sacerdotes illius regionis, qui parum erunt in iis versati, hac in parte, quæ eis est necessaria, iuuari possint, quo ipsi melius officium suū faciant ad Diuinam gloriam. Vbi verò tales vndecim, aut duodecim magistri, ac sacerdotes conceduntur, totidem saltem scholastici instituendi erunt ad operis perpetuitatem (ut superius dictum est) Minister etiam vnus cū sex Coadiutoribus. Itaque minimus numerus complebit triginta, extra Correctorem, in similibus Collegiis.

4 *Si Collegium præter supradicta, artium liberalium cursus volet suscipere, ultra illū numerum nostrorum, viginti addendi erunt, partim præceptores, partim discipuli; ita ut omnes simul conficiant numerū quinquagenarium.*

5 *Si Societas alicuius Vniuersitatis, aut generalis studij curam susceptura esset, adiungeretque supradictis Scholasticam Theologiam, & Sacram Scripturam; huiusmodi onus admittere non debet, nisi commodè*

provi-

prouideatur, vnde septuaginta, aut iis plures collegæ possint ali: vt superiori numero accedant viginti, partim præceptores, & partim discipuli. & expediret, vt hic numerus, adhuc augetur, quo non tantum opus huiusmodi perpetuo duraret, verum etiam ex eo Collegio insignes aliqui operarij possent excerpi, ad commune bonum in his, & illis locis promouendum.

6 In Collegiis, vbi Societas proprias non habet scholas, præter scholasticorum numerum, sunt etiam necessarij Reçtor, ac Minister; & si magnus numerus inibi esset adhuc Subminister: Coadiutores. Verò secundum numerum Collegiarum.

7 In huiusmodi Verò Collegiis, collocari poterunt operarij, secundum commoditatem, quam habet Societas, & dispositionem messis in populo.

FORMVLA CONGRE

gationis prouincialis à tertia Generali Congregatione approbata.

Ex 3.
congr.
d. 53.

QVIBVS IN CASIBVS CONGRE-
gatio prouincialis cogi debeat.

- I *Quatuor in casibus cogenda est Cōgregatio prouincialis. Primus est, ad eligēdos Electores Præpositi Generalis, iuxta tertiū caput octauæ partis. Secundus, quādo occurreret aliquis ex iis casib⁹ qui in secūdo, et tertio capite octauæ partis, & quinto capite nonæ partis, attingūtur. Tertius, quādo eligēdi sunt hi, qui cū Prouinciali ad Cōgregationē generalē sunt mittēdi, quæ ab ipso Præposito viuente ad aliqua graua negotia cogitur, prout quinto capite octauæ partis dicitur: vel cū Cōgregatio Procuratorū simul cum Assisteribus & ipso Generali, cogendā esse decernūt, iuxta decretū vige simū quartum secūdæ Congregationis generalis. Quartus est ad eligēdos Procuratores qui tertio quoque anno à fine Congregationis generalis computando ex singulis Prouinciis ad Præpositum Generalem mittēdi sunt iuxta declarationem secundi capitis octauæ partis & prædictum Decretum vigesimum quartum secūdæ Congregationis.*

Circa
8. par.
const.
Cap. 3.
§. 1.

QVIS,

QVIS, VBI, ET QUANDO

debeat Congregationem prouincialem
conuocare.

- 2 Spectabit ad Præpositum Prouincialem, vel ipsius loco ad Viceprouincialē, Congregationem huiusmodi indicere, quocūque ex prædictis casibus cogenda illa sit.
- 3 Eiusdem erit locū commodum, & idoneū designare quo debeant conuenire, & tēpus etiam præscribere quod opportunū sit, ut ea absoluta, qui electi fuerint ad locū Congregationis generalis celebrādæ designatū, vel ad Patrem Generalem tempore præscripto commodè venire possint. Nō durabit autem Congregatio prouincialis, ultra decem, vel ad summum duodecim dies.

QVI CONGREGARI DEBEANT.

- 4 Intererunt, & suffragij ius habebunt in Congregatione prouinciali (in quocūque ex quatuor casib⁹ prædictis cogatur) in primis ipse Præpositus Prouincialis, & si quis Commissarius, vel Visitator, iā officio suo defunctus (nam si eius officium adhuc perdurat Cōgregationi adesse nō debet) in aliqua Prouincia eo tempore versabitur, quo celebranda est Congregatio. Præpositi præterea Domorum professorum, Rectores Collegiorum Societatis, & Domorum probationis, quæ

separatæ, & Prouinciali immediatè subiectæ fuerint, vel Vicepræpositi Prouinciarum & Domorum, ac Vicerectores (si accideret in aliqua Prouincia, Domo, vel Collegio eo tempore nõ inueniri Præpositum, vel Rectorem, aut legitimè impeditum esse) vel ij, quos hi miserint suo loco. Rectores etiã qui præsunt Seminariis, vel Conuictoribus, vbi curam huiusmodi suscepit Societas, si tamẽ nouem de Societate vt minimum in eiusmodi Collegiis, & immediatè Prouinciali subditi fuerint.

- 5 Inter sint etiam præter hos, omnes professi quatuor votorum (exceptis iis, qui post cognitam Præpositi Generalis mortem ad eã Prouinciam ex alia missi fuissent, ne in duabus diuersarum Prouinciarum Congregationibus suffragium habere quisquam possit) quot quot non fuerint legitimè impediti, vel necessario occupati, & huius legitimi impedimenti, ac necessariæ occupationis, iudex erit Prouincialis ipse cum Cõsultoribus & professis quatuor votorum, qui fuerint in eo loco vbi ipse erit, ad plura suffragia.
- 6 Præterea venient Procuratores, vnius vel plurium Prouinciarum; & vbi tales nõ fuerint, venient Procuratores maximi Collegij in-

gij inter omnia Collegia in quavis Prouincia, modo sint Sacerdotes, et Coadiutores formati, aut trium Votorum professi, & nō sint legitimè impediti, vt de professis dictū est. Porrò nec Vicarius generalis, nec Assistentes Congregationi prouinciali interesse debent, aut etiam poterunt.

- 7 Quæ autē impedimenta excusare debeāt, vel Prouincialem, vel aliquem electum in Congregatione prouinciali, quominus ad Congregationem, vel ad Præpositum Generalem veniat, si Congregatio prouincialis nō erit dissoluta, ipsa statuet per vota secreta, si dissoluta fuerit, de Electorum impedimentis statuatur ipse Prouincialis cū suis Consultoribus & professis quatuor Votorū presentibus ad plura suffragia, an legitima sit excusatio: quod si impedimentum Prouinciali acciderit, Consultores ipsius & Superior loci, vbi Prouincialis erit, cum professis quatuor Votorum presentibus ad plura suffragia decernent, an huiusmodi impedimentum legitimum censendum sit.

DE ELIGENDIS IN Congregatione prouinciali.

Si agitur de mittendis ad Cōgregationem generalem, quinque professi quatuor voto-

rū eligi debent, in primis duo Electores Præpositi futuri iuxta Constitutiones capituli tertij & quinti, partis octauæ, vel in quocunque casu comitaturi Prouincialem ad Congregationem generalem.

- 9 Deinde eligendus est tertius, vt ex duobus prædictis & ex eo cõficiatur ille ternarius, ex quo vnum Prouincialis suo loco mittere debet iuxta declarationem tertij capituli octauæ partis, si impeditus legitimè iudicabitur. Præterea quartus & quintus addantur, vt subrogentur in locum duorum, qui electi primo fuerunt, & cum Prouinciali ad Congregationem venient, si legitimè & ipsi impedirentur, ita vt si solus Prouincialis excusatus habeatur, tertius veniat; & si aliquis ex duobus primis comitibus, non autem ipse Prouincialis se excusabit, tertius nihilominus veniat, etsi vterque ex primo electis excusandus iudicabitur, tertius et quartus eorum loco subrogentur; quintus autem non subrogabitur, nisi vltimo loco, quando ex aliis nominatis propter legitima eorum impedimenta non potest impleri numerus duorum, qui cum Prouinciali, vel Viceprouinciali venturi sunt ad Congregationem generalem.

IO Si agitur de electione Procuratorum, in primis qui præest Prouinciæ eligi non poterit, vt tertio quoque anno ad Præpositū Generalem veniat, ne Prouinciam suam deserere cogatur. Eligi autem debebunt duo professi quatuor Votorum, vnus primo loco, & alter secundo, qui subrogetur in locum prioris, si ille propter legitima impedimenta venire non poterit.

II Ex transmarinis Prouinciis veniant Procuratores professi, etiam quatuor Votorum à Prouinciali cum consultoribus, & professis quatuor Votorum presentibus ad plura suffragia electi, vt simul cum aliis Romæ de Congregatione generali cogenda deliberaturi, cum suffragio intersint, si tamen prædicti Electores in prædictis locis iudicabunt commodè non posse mitti talem Procuratorem, licebit eis vel professum trium Votorum mittere, vel coadiutorem spirituales formatum, vel in sequens triennium differre missionem.

DE REBUS TRACTANDIS in Congregatione prouinciali.

12 Post electionē personarum, agendū est de rebus, quæ vel Præposito, vel Congregationi generali, nomine illius Prouinciæ proponendæ sunt

de sunt, & si agitur de Procuratore mittendo tertio quoque anno, in primis agetur de rationibus, quæ mouere possunt ut Congregatio generalis celebrari debeat, vel non celebrari: deinde de negotiis vel in Congregatione generali, vel cum ipso Patre Præposito, aut Congregatione Procuratorum tractandis.

- 13 Cum mittuntur Procuratores, ea proponantur, quæ ad veram & utilem informationem Patri Generali dandam (scilicet de statu totius Prouinciæ, Domorum, Collegiorum, negotiorum, demum de tota ratione gubernationis in Prouincia, & quomodo Superiorum ordinationes obseruata sint) in dicta Congregatione expediet tractare iudicio Deputatorum; & ipsius Congregationis nomine, Generali referre. Quidquid autem Congregationis nomine proponetur, aut petetur, subscriptum sit à Secretario & obsignatum: quæ vero vel ab ipso Prouinciali, vel ab aliis verbo, vel scripto ei dicentur, ut Patri Generali referat nomine ipsorum, non Congregationis referre debet.

- 14 Cum rationes proponantur ad suadendam, vel dissuadendam Congregationem generalem, nihil in alterutram partem statuatur,

hoc

hoc enim Procuratorum est, cum fuerint apud Generalem cum Assistentibus cōgregati, qui proponunt eas, prout eis dictæ fuerint Congregationis provincialis, vel aliorum nomine.

- 15 *Intelligat Congregatio provincialis non sibi licere quidquam constituere præter ea, quæ in hoc officio expressa erunt: vnde neque infirmare, vel immutare ea, quæ à Superioribus iam ordinata fuerunt, poterit.*

DE MODO PROCEDEN-
di circa Congregationes
provinciales.

- 16 *Superiores antequam discedant ad Congregationem provincialem, informatione accepta ab iis, quos ex suis domesticis benè sentire de rebus tractandis iudicabunt (non prohibendo alios, quin possint priuato nomine vel Consultoribus offerre, vel ad Cōgregationem provincialem mittere, quæ volent) conferant cum suis Consultoribus, quæ ad Congregationem provincialem sunt deferenda.*
- 17 *Elapso die ad conueniendum præfixo, sequenti die, congregentur omnes, qui affuerint ex iis, qui habent ius suffragij, & habito in primis à Præposito Provinciali, vel ab alio*

alio per ipsum designato, sermone breui, in quo proponantur in genere, quæ agēda sunt, omnes hortetur, ut sincere in omnibus se gerant. Deinde an legitima Congregatio sit censenda, ad plura suffragia decernāt. Tercio verò loco, eligatur Secretarius etiam ad plura suffragia, qui omnia, quæ fuerint acta in Congregatione, mandet scriptis; & iis, quæ vel ad Præpositum, vel ad Congregationem generalem, nomine Congregationis mittenda sunt, subscribet & signabit sigillo Prouincialis. Ei autem adiungatur vnus ex Patribus eodem modo electus, qui ad colligenda suffragia, & reliqua scribenda ipsum adiuuet.

- 18 Eodem modo eligantur duo ex primariis Patribus, qui vnà cum Præposito Prouinciali seligant, quæ sint Congregationi prouinciali proponenda, quæ reiicienda, iudicio saltem duorum ex ipsis; atque illa tantum ibi tractanda curent, quæ maioris momenti videbuntur, & quæ possint tempore Congregationi præfixo absolui: liceat tamen vnicuique, quæ à Deputatis reiecta fuerint, vel in Congregatione proponere (dummodo de personis nō agatur) vel ad generalē Cōgregationem, seu Præpositū transmittere, si iudicio

dicio Deputatorū non acquieverit. Ad hos autem deferant omnes, qui ad Congregationem venerint, intra diem vnum, aut alterū sequentem post electionem mittendorum, omnia, quæ Congregationi proponenda attulerunt, assigneturque dies, in quo facienda sit electio eorum, qui ad generalem Congregationem, vel ad Præpositum sunt ituri, qui dies tertius, vel ad summum quartus sit à die, quo fuit aperta Cōgregatio provincialis, habita prius informatione de qualitatib⁹ mittendorum, iuxta Decretum vigesimum quartum secundæ Congregationis, & iuxta declarationem secundi capitis octauæ partis, si agitur de Procuratoribus, si autem de Congregatione generali iuxta secundū & tertium caput octauæ partis.

- 19 In sedendo & dicendo hic ordo seruabitur, ut ad dexterā Prouincialis sedeant professi omnes quatuor votorum iuxta suæ professionis antiquitatem, siue sint superiores, siue non; ad sinistram verò Rectores iuxta antiquitatē suæ professionis trium votorū, vel admissionis in Coadiutores formatos, si verò tales non fuerint, iuxta antiquitatem sui ingressus in Societatem; postea Procuratores simili ordine antiquitatis.

- 20 Electionem personarum ad Præpositum Generalem, vel Congregationem generalem mittendarum ad plura medietate suffragia, eaque secreta fiant, sic tamen, ut si in primis duobus scrutiniis nullus electus fuerit, in aliis consequentibus scrutiniis, suffragia dentur tantum inter eos, qui aliqua suffragia antea habuerint.
- 21 Rerum verò tractandarum determinationes ad plura vota simpliciter definiantur, ut citius expediantur, nec ulla intercessio permittatur. Præpositus autem Prouincialis, vel eius loco Viceprouincialis, duo semper suffragia habeat in Congregatione. Quæ porro fient in Congregatione prouinciali, legantur die sequenti à Secretario, ut omnes videant, an rectè facta sint.
- 22 In principio Congregationis prouincialis affigatur muro catalogus omnium professorum quatuor votorum, qui in Prouincia versantur tam absentium, quàm præsentium, ut omnes sciant, è quibus possint eligere eos, qui Romam sunt mittendi.
- 23 Cum autem capiatur de personis eligendis informatio, illud præcipuè animaduertendum est, ut nullus per se, vel per alium, pro se vel pro alio, ne indirectè quidem suadeat, ut se

ut se, vel alium eligant, aut non eligant, sed fiant potius electiones omnes syncerè & cādidè ex iis, quæ Spiritus sanctus dignabitur suggerere, & quæ ex informationibus didicerint. Nemo itaque alteri obtrudet informationem non petenti, caueanturque diligenter non solum mēdacia, sed etiam exaggerationes in laudandis, vel vituperādis eis, de quorum agitur qualitatibus.

- 24 Si quis autem (quod auertat Deus) ambitiosè agere deprehensus fuerit ad sui, vel alterius electionem, vel exclusionem, si id probabitur sufficienter, actiua, vel passiua, vel utraque voce priuetur iuxta delicti gravitatem, & probationis certitudinem: et quidem si ambitio publica esset, punitio quoque publica esse debet. Iudicabunt autem causam hanc Prouincialis, & tres ex antiquioribus professis, vel si ipse Prouincialis reus esset, quatuor antiquiores professi ex iis, qui Congregationi prouinciali inter sunt, & saltem tres ex illis conuenire debent in eandem sententiam.

DE IIS QVAE PROCURATORES Romæ agere debent.

- 25 Postquam ad Generalem venerint Procuratores, agent tum de informatione Præposito

sito Generali danda, iuxta illa, quæ ex suis Prouinciis attulerunt; tum de Congregatione generali, an scilicet cõuocari debeat nec ne, accepta informatione ab iis tantum qui ius habent suffragij iuxta Decretum vigesimum quartum secundæ Cõgregationis, & præsertim quomodo seruētur Cõstitutiones & Decreta Congregationũ, & regulæ, an disciplina religiosa relaxetur, an in spiritu, & virtutib⁹ proficiat Societas, an potius deficiat, quomodo vnio animorum se habet in Societate, & an aliquod graue periculũ illius labefactandæ metuatur, &c.

26 Deinde præmissa oratione & cõsideratione apud se, & corã Deo statuent, quam sint dicturi sententiã, & omnes simul in nomine Domini congregati ad plura medietate suffragia, die ad hoc statuto definiēt, an cogenda sit, & quãdo Congregatio generalis.

27 Si inter ordinationes vel res p̄sõsa aliis Prouinciis data (quæ videre debebũt) aliqua fuerint, quæ ad vsum suarum Prouinciarũ secum ferenda existimabunt, id facere poterunt, iudicio Patris Generalis, vel eorũ, quibus ipse commiserit.

28 Si ad Seminaria nostrorũ scholasticorũ, vel nouitiorum in aliqua Prouincia perficienda,

cienda, vel ad transmarinarum, vel septentrionalium, aut aliarum Prouinciarum necessitates graues, operariis pluribus opus esset, quàm quos mittere Pater Generalis ex Vrbe possit, curèt, qui earum Prouinciarum Procuratores fuerint, Patri Generali suggerere, vt dispiciat, an alicuius Prouinciæ abundantia, alterius inopiam supplere possit, & id, cõgregatis Procuratoribus omnibus, facilius tractari poterit.

OFFICIUM VICARII GENERALIS

à tertia generali congregatione approbatum.

Ex 3.
cõg. d.
53.

I Vicarius Generalis propter mortem Generalis Præpositi constituendus, vel nominabitur ab ipso Præposito ante mortem, vt habetur capite quarto Cõstitutionum & declarationũ octauæ partis, vel si ille nõ nominasset, eligetur à Professis quatuor votorũ, qui si in eo loco, vbi mortuus est, non sint, saltem sex (tot enim ad minimum iudicatum est esse oportere) tunc cura adhibenda erit, vt ex vicinioribus locis, vtcunque illa distent, is numerus cõuocetur, quod si in distantia æquali plures fuerint, quam sex, omnes erunt ad electionem vocandi. Fiet autẽ electio ad plura medietate suffragia, et iux-

Circa
8. par.
const.
Cap. 4.
§. 1.

ta Constitutiones communiter eligatur ex iis, qui adesse Præposito, & ipsum iuuare soliti sunt, vel certè ex iis, qui proximè degunt, & sunt in rebus Societatis versati, præmissa per biduū oratione & informatione iuxta rationem informationis, quæ in electione Generalis seruari solet. Illud tamè biduum computandum est à sepultura Patris Generalis. Interim tamen gubernatio Societatis erit in ordinariis Superioribus. Electioni verò Romæ quidem præerit Prouincialis Romanus, si aderit, sin minus, Minister Domus, si fuerit quatuor votorum professus: alibi verò, qui præest toti Prouinciæ, vel ipso impedito, antiquissimus ex professis quatuor votorum.

- 2 Vicarij officium durat vsque ad electionē Præpositi Generalis, & duplex quidem est: Alterum est, Societatem, ad electionē Præpositi faciendam, præscripto tempore & loco quo conuenire oporteat, conuocare, vt habetur Constitutionum parte octaua capite quarto. Alterum est, Generalis vices gere in gubernatione Societatis, donec nouus Præpositus electus fuerit, vt habetur Declarationum parte octaua capite quarto. Vicarius itaque simul atque creatus fuerit, dabit
operam,

operam, vt Missæ & orationes in vniuersa Societate, pro anima Præpositi mortui fiât, deinde ad conuocandam Societatem ad noui Præpositi electionem primo quoque tempore diligentissimè incumbet, Præpositos Prouinciales certiores faciat, locum Congregationis & tēpus quinque, aut sex mensium iuxta Constitutiones præscribat; pro rogari tamen poterit, cum necessitas postulauerit vel initio, vel antequam Patres conuenerint, arbitrio ipsius Vicarij, & Assistētium ad plura suffragia. Quando vero aliqui Patres conuenerint, non poterit sine illorum suffragiis prorogatio fieri iuxta Decretum trigesimū tituli secundi primæ Congregationis: Missas & orationes pro felici electione Præpositi indicat: Cōgregationes prouinciales vt ritè fiant, admoneat: & si post electionem Præpositi alia negotia grauiora tractanda in Congregatione sint, ad que discutienda, vel definienda aliorum opera, præterquam duorum Electorū à Cōgregatione prouinciali, necessaria videatur, Prouinciales admoneat, qui adducendi erunt, vt eos adducant, iuxta Cōstitutiones.

3 Antequam congregata sit Societas, potestatem habeat Pater Vicarius, qua possit so-

lus iubere, quæ ad conuocationem attinent iuxta Constitutiones, solus tamen nõ potest prorogare tempus Congregationis, vt decretum est in actis posterioribus primæ Cõgregationis titulo secundo Decreto trigesimo: postquam autem sunt Patres congregati vel omnes, vel eorum maior pars post tempus definitum, solus non poterit ea, quæ ad electionem pertinent, definire, sed si quid emerget dubij, vel difficultatis, id erit per cõgregatos simul cum eo determinandũ; executio verò Vicarij erit.

4. Vbi autem dies constitutus, & terminus præfixus venerit, ad quem venturi sunt Patres, eos, qui iam conuenerunt, conuocabit, modo excedant duas tertias partes, eisque rationem eorum, quæ facta sunt post mortem Generalis, ad Congregationem pertinentia, reddet; et reliqua omnia, quæ ad ritè electionem faciendam, pertinere videbuntur Cõgregationi, curabit; quæ petenda sunt tum ex Constitutionibus, tum ex Decretis ante electionem.

5. Alterum officium Vicarij est, Societatẽ uniuersam gubernare. Verum ita est illam gubernaturus, quasi Vicarius Præpositi de mortui, non quasi Præpositus: quare illã ita gubernat.

bernabit, ut sibi tradita est. Nullam igitur immutabit gubernationis rationem, nihil propriæ inuentionis, nullam nouam regulã, nullum ritum, nullam consuetudinem, aut inducet, aut introductã mutabit (quod utique vel Prouincialibus Præpositis, vel Congregationibus minus licebit facere) sed ad spiritum, & sensum Generalis demortui se componet, illius compertam voluntatẽ sequetur, incertam coniectabit. Itaque quoad poterit, debet suo ministerio quasi viuum, ac præsentem Generalẽ illiusque gubernationem representare.

6 Quocirca eisdem Assistentibus, Admonitore, Secretario, Procuratore, quibus utebatur Præpositus Generalis, utetur Vicarius ad gubernandam Societatem, eisdem Præpositis, Rectoribus, Præfectis probationum, & aliis officialibus primariis, qui creantur à Generali, quos mutare ei non licet, vel novos creare, nisi forte aliqui eorum morerentur, & alij in illorum locum, usque ad electionẽ Præpositi Generalis substituendi essent, vel aliquæ grauissimæ causæ intercederent, propter quas aliquis illorum ab officij executione, tollendus, vel suspēdendus videretur, iure suffragij nihilominus ei relicto,

Et hoc quidem non sine consilio Assistentium, de quorum etiam consilio, & suffragiis eliget Admonitorem, si forte ipse fuerat Admonitor Præpositi Generalis de mortui, & in Vicarium electus est.

- 7 Eadem de causa res omnes graues, & maioris momenti, quæ differri vsque ad electionem noui Præpositi poterunt, quâdo illa breui futura est (quoad eius fieri poterit) differret, & ad nouum Præpositum Generalem remittet.
- 8 Quocirca nullam Domum, nullum Collegium, nullam Vniuersitatem, vel Domum probationis instituet, quæ si offerantur, ita negotium foundationis tractabit, vt si in re Societatis apertè futura sint, & omni difficultate careant, eos qui Fundatores esse volunt iubeat bene sperare, si quid verò difficile, aut dubium sit, alet spe eorum bonam voluntatem, nihil certi promittet, rem totam ad Generalis creationem reseruabit. Ad professionem admittere etiam, vel designatum à præmortuo Præposito, vel in iis, quæ ad professionem attinent, dispensare non poterit Vicarius, neque Professum aliquem, vel Coadiutorem formatum à Societate dimittere.
- 9 Circa contractus, ad quos facultatem habebit,

bebit, sic explicatur Decreto septuagesimo primo secundæ Congregationis, ut non possit de vendendis, vel alienandis bonis stabilibus Societatis, nisi res sit in euidentem utilitatem, & necessaria, quæ moram non patitur, & cum consensu Assistentium ad plura suffragia.

10 Circa missiones professorum, siquid urgeret, potestate Generalis uti poterit, consultis Assistentibus, eos tamen, qui vel electi sunt à Congregationibus provincialibus, vel qui eligi possunt, ut Congregationi generali intersint ante factam electionem, neque ex aliis Provinciis ad se euocabit, neque ad ea loca mittet, unde ad electionem commodè venire non possint; nec etiam ad infideles, neque ad partes remotas, quæ maiorem considerationem requirunt, nisi forte in iis aliquid tam graue, & vrgens accideret, ut Assistentium iudicio res differri non posset.

11 In vniuersum cum Assistentibus consultare debet res omnes grauiiores, non minus, immo magis quam Præpositus Generalis, quandoquidem minorem habet auctoritatem, minorem experientiam, minus diuturnum regendæ Societatis munus. Sic enim plus ponderis habebunt apud illam, quæ ipse

constituet. Quamobrem quæ sunt Præposito vita functo, vel constituta, vel concessa, non temere, nec sine grauiſſimâ causâ vel infirmabit, vel renocabit. Litteras verò, quas Vicarius scribet, vel à Prouinciis accipiet, Assistentibus ostendet.

- 12 Si noui Præpositi electio, aliquo casu ultra sex menses à Constitutionibus præscriptos differatur, & aliqua grauia accideret, quæ vsque ad eius electionem commodè differri non possent, Vicarius Generalis, auditis Assistentibus, id statuat, quod ad maiorem Dei gloriam, & Societatis vtilitatem magis fore iudicabit.

CANONES, EX ACTIS
TERTIAE CONGREGA-
 tionis generalis ante electionem, de-
 sumpti: quibus includuntur ea, quæ
 ex prioribus Congregationibus ante
 electionem obseruanda videbantur,
 recogniti, & confirmati post electio-
 nes, vt vim habeant in futurum.

Ex 3.
 cōg.d.
 53.

PRIMVS CANON.

I *C*um generalis Cōgregatio indicta fue-
 rit a Patre Vicario pro electione no-
 ui Præpositi generalis, & spatiū tēporis cō-
 uocādi ad hoc Societatē iuxta Cōstitutiones
 fuerit elapsū, inchoari poterit Cōgregatio,
 si iā duæ tertiæ partes electorū à suis Prouin-
 ciis aduenerint, & quidē si ex singulis Prou-
 inciis vocati fuerint Procuratores ad tra-
 ctanda negotia post electionē Generalis, nō
 admittētur in Congregatione ante electio-
 nē, neque ad acta, quæ in illa fiunt. Ordo au-
 tem sedendi in Cōgregatione, & dicēdi sen-
 tentias, huiusmodi erit, vt ad dexteram Pa-
 tris Vicarij sedeant Patres, qui superstites
 fuerint ex decem primis, deinde simul *Assi-*
stētes, et Prouinciales, ordine antiquitatis in

Circā
 8. par.
 const.
 Cap. 63

sua

sua professione inter ipsos seruato, postea vero, eodem ordine ad sinistra reliqui professi Electores, de quorum legitima vocatione, et iure suffragij ad electionem Generalis Patri Vicario, & Assistentibus, ex actis singularum Congregationum provincialium, vel ex alio sufficienti testimonio constiterit. Siquid verò dubij in aliquibus particulis inuenerint, id totum ad generale Congregationem quamprimum referent, non admissis iis, de quibus legitimè dubitatur, donec ipsa Congregatio de illis constituerit.

- 2 Decernatur primum à Cōgregatione, eos, qui adsunt, Congregationem generalem legitimam, & plenam conficere, quod si Pater Vicarius, & Assistentes de aliquorum electorum legitima electione, aut vocatione dubitauerint, id referant (vt paulò ante dictum est) ad Congregationem. vt de illis, antequam ad illam admittantur, sigillatim ipsa statuatur quid agendum sit.
- 3 Proponatur Congregationi, an suppleri debeant omnes defectus, si qui fortè acciderint, tam in Congregationibus provincialibus, quàm alij quicunque.
- 4 Secretarium per scrutinium secretum eliget Congregatio, non solum qui electioni

Generalis, sed qui Congregationibus & a-
ctis, si quæ fiēt ante electionem, subseruiat:
cuius officium finis electionis terminabit.

5 Si Romæ habeatur Congregatio, propo-
natur, qui nā cū Patre Vicario adire debeāt
summum Pontificem, ad petendam ab ipso
benedictionem, & ad electionem Preposi-
ti, & ad alia, quæ in Congregatione iuxta
nostras Constitutiones tractanda erunt.

6 Eligatur vnus ex Electoribus per scruti-
nium secretum, qui secundam habiturus sit
orationem iuxta sextum caput octauæ par-
tis. Eligatur etiam alius extra numerum E-
lectorum, qui curam habeat includendi E-
lectores, cum aliis quatuor, siue ex Procura-
toribus, qui vocati sunt ex diuersis Prouin-
ciis, si qui tales venerint, siue ex aliis Patri-
bus, de Societate.

7 Deinde Congregatio per secreta scruti-
nia eligat, & deputet quinque Patres ex va-
riis nationibus de numero congregatorum,
qui cum Patre Vicario & Assistentibus vi-
deant, an aliquid sit, in quo insigne detrimē-
tum passa sit Societas, vel passura esse timea-
tur, quod singulari prouidentia, atque indu-
stria, vel resarciendum, vel curandum sit;
de quo, si quid fuerit, conficiant interroga-

tionem

tionem commodè, qua interrogatione inquirere Electores possint, ac debeant, & intelligere, quis esse aptissimus videatur ad officium Generalis Præpositi, ad maiorem Dei gloriam administrandū. Porro de quibus agēt hi Deputati, ea ad plura suffragia trāsigent, nec duo suffragia habebit Vicarius generalis, sed solum suffragij prærogatiuam.

- 8 Ad hos autē Deputatos singuli Electores, & Procuratores ferēt, quæ habent à suis Cōgregationibus provincialibus, vel quæ ipsi notarunt ad hoc negotiū pertinētia. Si verò alij ex nostris extra numerum Electorū & Procuratorū, aliquid huiusmodi deputatis proponerent, non erunt reijciendi, tamen nō sunt prouocandi, vt hoc faciant. Verum eorum informatio nō nisi scripta, & subscripta ab ipsis recipiatur. Interrogatoriū autē à Deputatis confectū, nō oportebit, vt publicè in Cōgregatione legatur; sed satis erit, si singulis Electoribus ante inceptum quatri duum cōmunicetur. Necesse tamen erit, vt Deputati ab electoribus interrogati circa intelligentiā, vel explicationē interrogatorij, eos informet de statu Societatis in huiusmodi rebus, & de iis, quæ ipsa passa est, vel passura timeatur, quatenus ad bonā electionem

Etionem futuri Generalis vtile erit.

9 Si quædam maioris momenti, ad electionem spectantia, Congregationi proponantur, vno die hæc proponi debent rationibus vtrinque adductis (& si in his maior informatio desideraretur, ea à Vicario, vel ab aliis Electoribus petenda est) & sequenti die dicantur sententiæ. Hæc vero, & omnia, quæ ante electionem tractanda erunt ad plura suffragia decernantur. Si quæ autem leuiora proponerentur pro arbitrio Patris Vicarij, non cõtradicente Cõgregatione, aut eodem, aut alio die tractentur: nihil tamen Congregationi generali ante electionem erit proponendum, quod non ad ipsam electionem pertineat: & quæ proponenda videntur, prius à Patre Vicario cum Assistentibus ad plura suffragia determinentur, si quis verò postea non fuerit contentus, licebit illi proponere Congregationi.

10 In actis ante electionem, Vicarius habebit solũ qualitatem præcedendi, cæteris paribus, tã suffragiis, quàm qualitativis: nulla tamẽ sufficiet qualitas suffragiorũ ad electionem Præpositi, sed numero medietatem omnium suffragiorum excedi oportebit.

11 Propoatur ante quatrividuũ, an expectãdi sint

sint absentes ad electionē Præpositi faciendam. & si decernatur, non esse expectādos, nihilominus suus illis locus seruandus erit in Congregatione, si venerint.

12 *Primo die quatruidui, manē eligatur Assi-
stēs per scrutinia secreta, post cuius electio-
nem Pater Vicarius suam habebit orationē
iuxta Constitutiones.*

13 *Quatriduo ante electionem professi non
egredientur domo sine licentia Patris Vica-
rii (cui liberum erit egredi, si quando opus
esse iudicaret) vt orationibus, Missis quoti-
die dicendis, ieiuniis, & aliis corporis affli-
ctionibus, & informationibus etiā vacent.
De partitione autem ieiuniorum, disciplina-
rum, & orationum, quæ fieri debebūt in eo
loco, vbi Congregatio habebitur, Pater Vi-
carius illam pro suo arbitrio faciet.*

DE RATIONE INFOR-
mationis ad electionem Præ-
positi Generalis.

14 *Videndum est, qui debeant informationē
petere, à quibus ea peti, de quibus personis,
de quibus rebus, quomodo peti debeat, po-
stremo, quomodo petenti respondendum sit.*

QVI DEBEANT
petere.

- 15 *Omnes Electores, nemine excepto, informationem petent.*

A QVIBVS PETI
debeat.

- 16 *Ab iis solis, qui ad Congregationem vocati sunt, siue sint Electores, siue Procuratores, & in quatrinduo duntaxat; ita tamen, ut Procuratores, a quibus peteretur, teneantur eadem legem subire ratione informationis, quam electores: de qua lege, & informandi modo, Procuratores ipsi per Secretarium prius informari debeant.*

DE QVIBVS PERSONIS
peti debeat.

- 17 *De quibus venit in mentem unicuique, quod possent esse idonei ad munus Præpositi Generalis, siue absentes, siue præsentis sint, inter professos tamen quatuor votorum.*

DE QVIBVS REBVS
peti debeat.

- 18 *In genere loquendo iis de rebus, ex quibus iudicari potest, quod aliquis sit idoneus ad munus Præpositi obeundum, vel contra. Itaque defectus, qui bonæ gubernationi aduersari possunt, et peti & dici debent, omittis illis, quæ ad bonam Præpositi electionem non faciunt; & hæc omnia iuxta Constitutiones,*

& præcipuè iuxta secundum caput nonæ
 partis, & iuxta interrogatoriū, quod à De-
 putatis conficietur, ut dictum est: sed & ha-
 benda est ratio eorum, quæ in secundo, &
 tertio capite examinis, & etiam secundo et
 tertio capite primæ partis Constitutionum
 dicuntur. Ex iis enim quisque sibi interroga-
 torium ad informationem conficere potest,
 nemo tamen arctandus videtur, quin inter-
 rogare possit alia, quæ interroganda præter-
 ea iudicauerit. Peti etiam debebit ab eo, qui
 reddit informationem, an quid aliud habeat
 dicendum de persona, de qua interrogatur,
 & an de alia sentiat capiendam informa-
 tionem, & an ab alio quopiam aliqua in re
 clariorem, ac certio rem informationem ha-
 bere possit, inter eos, à quibus peti debet in-
 formatio.

QVO MODO PETI DE-
 beat informatio.

- 19 Non petat an hic vel ille aptus videatur
 ad hoc munus nec ne; sed de rebus illis, ex
 quibus iudicari possit, an sit idoneus nec ne.
 eius intentio sit pura ab affectibus humanis,
 etiam naturalibus, ne dum vitiosis; & tan-
 tum gloriam Dei, & meliorem Societatis
 gubernationem (quæ ad commune bonum

animarum ordinatur) præ oculis habeat, & non propriam vtilitatem, quæ illi non consonat.

- 20 Nec solum ab omni ambitione pro se, & aliis sit liber, sed diligenter obseruare debet, ne voluntatis propensionem ad hunc, vel illum excludendum, vel admittendum habeat, quoad eius fieri potest, donec post orationem, & informationem suo tempore & loco statuatur, quam sententiam sit dicturus; nec eam præ se ferat. Cum informationem aliquam de aliquo accipit, seruet alteram aurem aliis, & cor Deo, memor, quod cum iuramento est electurus, quem aptissimū duxerit. Si quid tamē intellexerit, quod secretū teneri debeat, cum aliis, præterquam cum Electoribus, in informatione silētium teneat, memor charitatis, & in virtute sanctæ obedientiæ in re tantum graui, non in qualibet. Non existimet quisquam Electorum se minus gratum futurum ei, cui non dederit suum suffragium, & de quo liberè secundum cōscientiam informauerit, quin potius eidem & vniuersæ Societati, & Deo rem gratissimam se facturum sciat.

- 21 Post informationem consideratio, & discussio necessaria est, et multo magis oratio,

84 CANONES TERTIAE

quæ illustrationem impetret à Deo sapiëntiæ fonte, ad benè iudicandū & eligendū eum, qui Deo maximè sit placiturus: & in hac diuina gratia potius, quàm in humana diligentia, spem constituat: meminerit tamen non solum voluntatem, sed iudicium cohibendū esse ab vltima definitione, iuxta sextum caput octauæ partis, donec in locū inclusionis ingrediatur.

QVO MODO RESPONDE-
re debet is, à quo petitur
informatio.

22 Nemo obtrudat informationem non petenti, & qui obtruserit, deferatur: caueat et ipse affectus humanos, non solū ambitionis, sed etiam cuiusuis propensionis, quæ non ducatur ex intentione honoris Dei, communis boni, & bonæ gubernationis Societatis. Et vt dictum est de petente, sic de dante informationem intelligatur; nec ad promotionem, nec ad exclusionem vllius incumbat, nec propensam ad id voluntatem ostendat, sed vt de re speculatiua, vel omnino ad se non pertinente, quod sentit, præcisè concetur explicare.

23 Non solum mēdacia, sed amplificationes, & exaggerationes relinquātur, nihil temerè, sed

rè, sed consideratè, & maturè, certa pro certis, opinata pro opinatis referat: & qui aliquem defectum ab aliquo ex informatoribus audiuit, non referat aliis etiam interrogatus, sed ad eum, à quo audiuit, interrogantem remittet; Vt qui coram Deo agit, & ei rationem est redditurus eorum quæ in sua informatione dixerit.

24 Super illud sextum caput partis octauæ, quod sub pœna excommunicationis latæ sententiæ quisque teneatur manifestare, si quæ sciret affectasse hoc munus, statuitur addendam esse censuram hanc, in eos, qui ambiunt pro aliis: & quod hæc censura se extendat ad informationem non synceram, eam scilicet, quæ studiosè mendax est, mala cum intentione, & in re graui. Demum ipso factò ambitiosos pro se, vel pro aliis in excommunicatione incidere decernitur, à qua non possint absolui ante electionem, nisi à Patre Vicario, post electionem verò à Reuerendo Patre Generali.

25 Si Vicarius ipse notaretur de ambitu, deferendus esset ad duos antiquissimos professos, vel ad Prouincialem antiquissimum pro deferentis arbitrio.

26 Pridie electionis vesperi in loco electioni

deputato, parentur altare cum Crucifixo, suggestus, & mensa, ubi erit Vicarius & Assistens cum Secretario, & Urna, in qua coniicienda sunt suffragia. Parentur item schedulae quotquot erunt necessariae, in quibus ex vna parte scriptum sit iuramentum, ut est in Constitutionibus, incipiendo hoc pacto. Ego N. testem inuoco IESVM Christum, qui est sapientia aeterna, quod eum eligo, & nomino in Praepositum Generalem Societatis IESV, quem sentio ad hoc onus ferendum aptissimum. Ex alia vero parte ponantur haec verba. Eligo in Praepositum Generalem Societatis IESV. N. ita ut nihil desit electori scribendum, nisi nomen electi, & eligentis, & hoc manu propria, sed immutato (quantum fieri poterit) caractere, ne agnosci possit a tribus illis, qui suffragia visuri & lecturi sunt; nomen tamen eligentis maneat obsignatum iuxta Concilium Tridentinum, in quo praecipitur Generales eligi debere per vota secreta, ita ut singulorum eligentium nomina nunquam publicentur. Post promulgatum autem Decretum electionis, statim comburantur suffragia in ipso Congregationis loco.

27 Missa de Spiritu sancto, ipso die electionis

nis ce-

nis celebrabitur, iuxta Constitutiones sexto capite octauæ partis, ab ipso Vicario, vel ab eo, quem elegerit: & quidem coram omnibus, & in aurora, & post eius communionem, statim Electores communicabunt. Missa autem in Ecclesia celebranda erit, et eundem ordinem in eundo ad eam, & communicando, & redeundo, de quo supra dictum est, seruabunt. Incedant autem bini, et ad campanæ domesticæ pulsus (quæ post communionem omnium vsque ad inclusionem in loco Congregationis sonabit) hi, qui suffragia habent, ad locum Congregationis se conferent, Cruce præcedente, alius de Societate interim canentibus, Veni Creator Spiritus. quem hymnum submissa voce omnes Electores in ipso loco Congregationis dicent: & post inclusionem Electorum ijdem de Societate in Ecclesia, vel alibi dicent Litanias, & continuam orationem, quæ vsque ad electionem durabit, habebunt.

- 28 *Inclusis Electoribus, per Deputatos iam antea ad hoc electos, primum habeatur cōcio à Deputato à Congregatione, qua, in genere exhortetur ad electionem eius Præpositi, qui ad maius Dei obsequium conueniat, nullo dato signo, quo particularis aliqua per*

sona significetur: deinde quisque seorsum
oret Deum per horam, & cum nullo alio lo-
quendo, in Creatoris sui, ac Domini conspe-
ctu ex iis, quæ prius intellexit, apud se sta-
tuat, quem sit electurus.

29 Statim post orationē, tentandū erit scruti-
nium, nisi prius cōmunis inspiratio in eligē-
do quempiam, præuenisset ordinē. Quæ qui-
dē inspiratio acceptari deberet, modo adeo
luculenta, & notoria esset, ne vno dempto,
vt nulla tergiuersatione negari posset diui-
nam esse inspirationem.

30 Iuxta Cōstitutionem octauæ partis capi-
tis sexti, ex iis, quæ prius quisque intellexit,
apud se statuet, quem sit electurus, & in
charta scribes nomen personæ, quam eligit,
locum illum declarando, statuitur, nouas
informationes, quæ nullæ debent sumi in lo-
co inclusionis, excludi debere, & ex præce-
dentibus cum gratia tam illustrationis diui-
næ, quam discursus, accepta à Deo, & prius
& eodem loco, electionem esse faciendam
Præpositi Generalis, quem inter absentes, et
præsentes, professos tamen quatuor votorū,
eligi oportet.

31 Pater Vicarius, Secretarius, & Assistēs,
antequam scribantur suffragia, iurabunt
coram

coram Deo (ut quadrat singulis) iuxta Cōstitutiones sexti capitis octauæ partis, se sincerè accepturos & publicaturos suffragia: & tam protestationis huiusmodi quàm absolutionis formula hæc est, videlicet. Testè inuoco Deū, cuius oculis omnia nuda sunt, me fideliter accepturum & publicaturum suffragia; & quæ ad officium meum pertinent, sincera cum intentione me præstiturum. Protestor etiã in Diuinæ Maiestatis conspectu, & vniuersæ Societatis, quam hic representamus, me neminem admittere vel le, qui non sit admittendus, nec excludere, qui non sit excludendus; deinde subiunget Pater Vicarius.

- 32 Et auctoritate Dei omnipotētis, mihi, licet indignissimo, per Sedem Apostolicã, cōcessa, absoluo vos à quauis sententia ex cōmunicationis, suspensionis, & interdicti, & à quibusuis aliis sententiis, censuris, pœnis; & quantum sit opus, dispenso vobiscum super irregularitate quauis, dummodo sententias, censuras, & pœnas, ac irregularitatem huiusmodi ob defectus ad electionem hæc pertinentes non incurreritis ad effectum legitimæ electionis. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Amen.

33 Absolutio autem, quã antiquissimus professus dat Vicario eiusdem tenoris erit cum ea, qua ipse alios absoluit.

34 Post prædictam protestationem, & absolutionem, Secretarius dicat Vicario. Pater datum suffragiũ in nomine IESV. Mox Vicarius surgens, flectet genua coram Crucifixo, & signans se Cruce, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti, legat iuramentum à tergo schedulæ scriptum huius tenoris, vt dictum est. Ego. N. testem inuoco IESV M Christum, qui est sapientia æterna, quòd eum eligo, & nomino in Præpositum Generalem Societatis IESV, quem sentio ad hoc munus ferendum aptissimum. Deinde surgens, & duobus digitis clausum suffragium suum ostẽdens, in urnam mittat; & se rursus inclinans coram Crucifixo redibit ad locum suum, & mox dicet duobus sociis suis, & cæteris, omnes ordine ferant sua suffragia in nomine IESV. Deinde surgens Secretarius, & Assistens, & postea reliqui, suo ordine sigillatim iuramentum faciet, & sua suffragia ferent ad exemplum Patris Vicarij. Quod autem iurent omnes se eligere eum, quem senserint in Domino aptissimum ad hoc onus ferendum,

dum, & c. declaratum est, quòd si quis duos, aut plures pares omnino iudicaret suo iudicio, integrum sit ei dare, cui voluerit, suffragium.

35 *Deinde Secretarius ex Urna, cum prius mixta fuerint suffragia, sigillatim extrahat, & cum reuerentia & modestia extracta, singula ostendet Patri Vicario, ille autem visa, & utrique socio ostensa, leget publicè, vel Secretario legenda reddet; & in hac promulgatione electus tantum nominetur, ob signato manente nomine eligetis, ut dictum est.*

36 *Post singulorum suffragiorum publicationem, conferetur numerus, si plures nominati fuerint: & qui plus quàm mediã partem omnium suffragiorum habuerit, Generalis Præpositus erit; & Vicarius, si ipse electus non fuerit, significet publicè, plura esse medietate suffragia eius, qui eligitur: & postmodum formet Decretum in hanc formam. Cum in plena, & legitima Congregatione, collato numero omnium suffragiorum, plusquam media pars omnium, Reuerendum Patrem. N. nominauerit, & elegerit, Ego. N. auctoritate Sedis Apostolicæ, et Vniuersæ Societatis, eligo prædictũ Reuerendum*

dum Patrē. N. in Præpositū Generalem Societatis I E S V, In nomine Patris, & Filij, et Spiritus Sancti. Amē. Romæ, vel alibi, & c.

- 37 Si Vicarius ipse electus esset, eius loco significabit, & formabit Decretū antiquissimus ex professis electoribus, scribeturque à Secretario Decretū, & subscribetur ab eo, qui format illud, & sigillo Societatis obsignabitur, & statim omnes ad reuerentiā ei exhibendam accedāt, incipiēte Vicario cū Secretario et Assistēte, ordine prius dicto, nisi aliquis ex ipsis electus esset. Postremo omnes ad Ecclesiā se conferent, canentibus aliis de Societate, Benedictus Domin⁹ Deus Israel, & c. inter eundū. Et in ipsa Ecclesia, Te Deū laudamus, & c. & unus sacerdos dicat tres orationes, primā de Trinitate, secundam in gratiarū actionem, tertiā de die, vel de beata Virgine; & usque ad egressum de Ecclesia, Præpositus nō admittat oscula manuum ab aliis, quā ab electoribus.

- 38 Si in primo scrutinio nullus habuerit amplius quā medietatem suffragiorū ante Cōpromissariorū electionē, de qua agitur sexto capite octauæ partis, tentandū erit secundum scrutiniū inter omnes, qui habuerunt suffragiū aliquod ad officium Præpositi. Et
 si nec

si nec tunc quidē crearetur Præpositus, eodē modo tertiuū scrutiniū tentandū erit; si nec tunc quidem egrederetur Præpositus, quinque Electores ad plura suffragia eligendi erunt, & ad quem maior pars eorum inclinabit, ille Præpositus erit. Reliqua autem, ut supra, facienda erunt.

- 39 Ad hos quinque Electores eligēdos, dāda est vna hora, & seruāda est formula scribēdi, iurandi, & publicandi Electores, similis illi, quæ ad Generalē eligendū data est. Si acciderit duos vni, & totidem alteri suū dare suffragiū, tunc decidetur à Congregatione, quid erit agēdum. Hi autē Compromissarij eligent Præpositū Generalem inter eos, qui aliqua suffragia habuerint, sepositis illis, qui ad tria non pertigissent, nisi huiusmodi plures essent, quàm duo. Si verò duo, vel tres eminēter plura suffragia habuerint, quā alij, illi nec actiuā, nec passiuam vocem ad electionem Compromissariorū habebūt. Si qua verò difficultas oriatur, tunc à Congregatione statuatur, quid circa illam agendum sit. Atque hæctenus de canonibus ante electionem dictū sit: qui quidē soli in futurū vim, & robur obtinere debeant.

